

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 1 | januari 2012 | jaargang 12

Wensen
voor 2012

8

Kleine bv:
wat vinden
ondernemers?

12

Specialiseren,
maar dan anders

26

Hans Biesheuvel
(MKB-Nederland):

*‘Notaris moet uit
zijn comfort zone’*

 KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

ST. MARITIEM

10 redenen om overstag te gaan

- 1 Perfecte maritieme omstandigheden
- 2 Brede keuze aan ankerplaatsen
- 3 Zeilparadijs voor iedereen
- 4 St. Maarten Heineken Regatta in maart
- 5 Culinaire hoofdstad van de Caribbean
- 6 Onbezorgd eilandhoppen
- 7 De enige plek waar ons koninkrijk aan Frankrijk grenst
- 8 Bruisend tropisch carnaval in april
- 9 Groen heuvelachtig landschap
- 10 Maar liefst 37 poederwitte stranden

AANGENAAM

Kijk op www.vakantiestmaarten.nl
st-maarten@interreps.eu • Tel. +31 (0)71 5622002

ST. MAARTEN

Uw vermogen is één. Het verhaal erachter is twee.

Elk vermogen heeft een verhaal. Waar het vandaan komt, hoe het is opgebouwd, en hoe hard ervoor is gewerkt. Bij Rabobank Private Banking kennen we dat verhaal. Vaak zijn we er al jaren bij betrokken en zitten we er heel dicht op. Juist dát maakt ons advies zo persoonlijk. En zorgt ervoor dat we onze kennis en expertise zo doeltreffend mogelijk kunnen inzetten. Bij een bedrijfsoverdracht of een nalatenschap bijvoorbeeld. Of bij het vinden van een nieuwe, zinvolle bestemming voor uw vermogen. Het verhaal kennen achter uw vermogen. Dat is het idee van Rabobank Private Banking.

Het verhaal kennen achter uw
vermogen. Dat is het idee.

Rabobank. Een bank met ideeën.

2012

8 Nieuwjaarswensen voor het notariaat

Notariaat Magazine luidt een nieuw notarieel jaar in met een blik op 2012 en vroeg aan diverse betrokkenen: Wat wenst u het notariaat voor het nieuwe jaar?

12 Kleine bv: wat vinden ondernemers?

Afschaffing van de 18.000 euro inleggeld voor een bv? Prima, dat kasrondje is toch een wassen neus. En die notariële akte stelt ook niet veel voor – die check kan de Kamer van Koophandel net zo goed doen. Het notariaat moet zich richten op goede advisering, zeggen ondernemers. 'De notaris moet nu echt waar gaan leveren voor zijn geld.'

Beroeps- en praktijkuitoefening

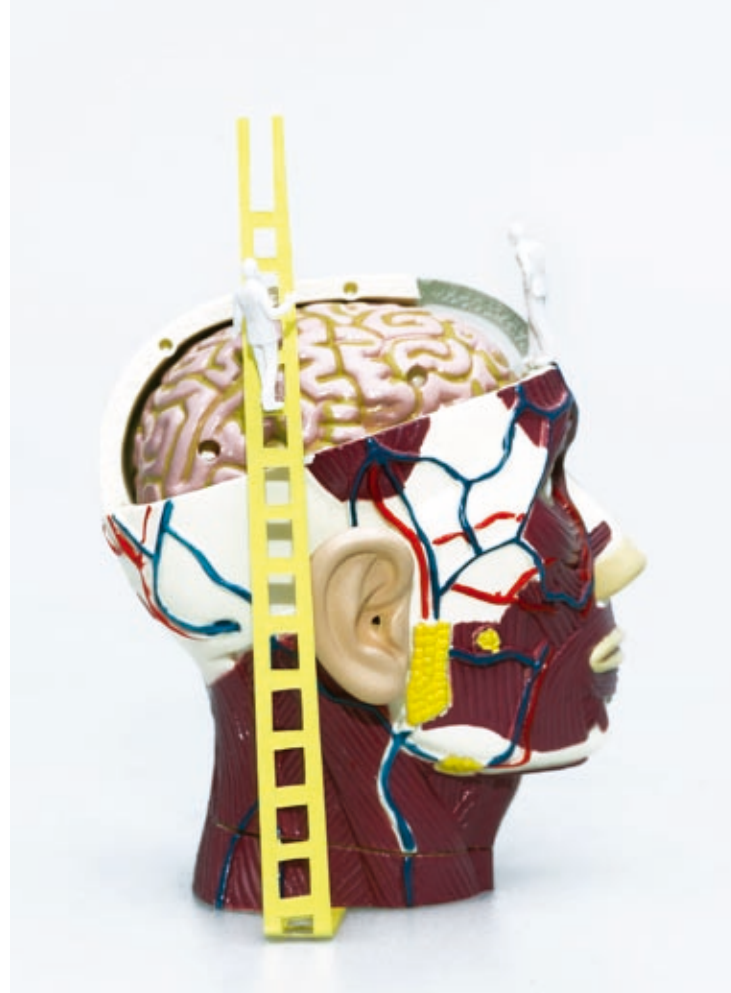
- 30 Column Geertjan Sarneel
- 30 KNB Cursusagenda
- 31 Veranderingen Wna per 1 januari
- 31 Zó zijn we niet getrouwd

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 14 Stelling: Verplichte collectieve afspraken afschaffen
- 17 Van die dingen
- 22 Een nieuwe notariële generatie?
- 26 Wouter Burgerhart: 'Specialiseren, maar dan anders'
- 28 Opinie
- 29 Specialisten
- 32 Tuchtrect
- 34 Personalia
- 34 Kanocolumn

'Notarissen moet zich focussen op mkb en starters'

18 Wat verwacht MKB-voorzitter Biesheuvel van het notariaat?

Hans Biesheuvel (1965) is sinds een halfjaar voorzitter van MKB-Nederland. Hij heeft het volste vertrouwen in de slagkracht van de Nederlandse economie mits het bedrijfsleven flexibel en snel reageert op de veranderingen in de markt. De notaris kan daarbij zijn nut bewijzen door zich te profileren als een professionele adviseur die proactief opereert.

24 Is zij wel goed bij haar hoofd?

De komende dertig jaar zal het aantal mensen met dementie verdubbelen tot een half miljoen. Notarissen zullen zich daarom vaker moeten afvragen of iemand wel in staat is haar of zijn wil te bepalen. Over enkele maanden kunnen notarissen bij twijfel een verklaring vragen van een arts. Maar wanneer moet je twijfelen?

OP DE COVER

MKB-voorzitter Hans Biesheuvel.
Lees het interview op pagina 18.

Notariaat Magazine
editie 1, januari 2012

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184

Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Gertjan Laan (redacteur) Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Roel Ottow, Tatiana Scheltema, Miek Smilde, Arnoud Veilbrief, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Dorine Oudhof, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 99,06 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services,
Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoor
telefoon: 0229 211211, fax: 0229 270404
e-mail: sns@wxs.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Opstelten neemt aanbevelingen evaluatie Wet koop onroerende zaken niet over

Minister Opstelten (Veiligheid en Justitie) laat de bedenktijd bij de koop in stand en ziet af van uitbreiding van het schriftelijkheidsvereiste voor alle koopovereenkomsten. Ook ziet hij geen aanleiding voor een verplichte notariële tussenkomst bij koopovereenkomsten. De minister liet dit de Tweede Kamer weten in een schriftelijke reactie op het evaluatierapport van de Wet koop onroerende zaken.

GEEN VERPLICHTE NOTARIËLE TUSSENKOMST

Ruim twee jaar geleden werd het evaluatierapport van de Wet koop onroerende zaken aangeboden aan de Tweede Kamer. Minister Opstelten heeft nu zijn reactie gegeven op de aanbevelingen in dat rapport. Daarbij is hij vooral uitgegaan van de doelstelling in het regeerakkoord om de administratieve lasten en regeldruk voor burgers en bedrijven te verminderen. Om die reden ziet de minister dan ook af van de geadviseerde uitbreiding van het schriftelijkheidsvereiste tot alle koopovereenkomsten. Ook wil hij de bedenktijd niet schrappen, ondanks het andersluidende advies van de onderzoekers. Daarnaast ziet de minister geen aanleiding voor een verplichte notariële inschakeling bij de totstandkoming van de koopovereenkomst, zoals in het rapport werd aanbevolen. De minister denkt dat dit voor de koper extra kosten met zich meebrengt en ook meer tijd zal kosten, terwijl het kabinet juist de regeldruk wil verminderen. Ook het

oordeel van de onderzoekers dat verplichte notariële tussenkomst vastgoedfraude kan voorkomen, deelt Opstelten niet.

BESCHERMING KOPER DOOR INSCHRIJVING KOOP

De minister onderkent wel de problemen die de onderzoekers hebben gesignaleerd bij de inschrijving van de koopovereenkomst in de registers (*Vormering*) in geval van beslaglegging. De bescherming van de koper kan in dat geval gevolgen hebben voor de gelijke behandeling van schuldeisers. De minister wil daarom een regeling treffen om te bereiken dat beslag op een onroerende zaak na inschrijving van de koopovereenkomst wordt omgezet in een beslag op de verkoopopbrengst onder de notaris. Ook de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) ziet hier een knelpunt, maar is benieuwd naar

de manier waarop de regeling vorm krijgt. Dat kan gevolgen hebben voor het doorgaan van de levering op het notaris kantoor en voor de afwikkeling daarvan.

KNB TELEURGESTELD

De KNB heeft veel aandacht besteed aan het verzamelen en verduidelijken van knelpunten in deze wet. Het belangrijkste doel is het voorkomen van problemen in de praktijk. Het is daarom teleurstellend dat met de suggesties uit het notariaat en de aanbevelingen uit het evaluatierapport zo weinig wordt gedaan. Ook vindt de KNB nog steeds dat de consument het meest gebaat is bij een vroegtijdige betrokkenheid van de notaris bij de totstandkoming van een koopakte. De notaris is immers de deskundige jurist bij uitstek, die alle betrokken partijen op onpartijdige en onafhankelijke wijze bijstaat en ervoor zorgt dat de transactie op juridisch juiste wijze verloopt. De vermeende extra kosten die dat voor de consument met zich mee zou brengen, worden gecompenseerd door een kortere en eenvoudiger afhandeling van de rest van de procedure. Het komt naar de mening van de KNB nog te vaak voor dat de notaris cliënten moet voorlichten terwijl zij de koopovereenkomst al hebben getekend. Wijzigen kan dan niet meer zonder instemming van beide partijen. Als het de notaris dan niet lukt niet voorziene problemen op te lossen, kost dat cliënten vaak een boete van 10 procent van de koopsom.

Oprichting vereniging voor ondernemingsrecht

Adriaan Rothfus en Cok Zijerveld (Turn Legal) willen de Specialisatie Vereniging voor Notarieel Ondernemingsrecht (SVNO) oprichten. De vereniging moet een ontmoetingsplaats zijn voor notariële specialisten op het gebied van notarieel ondernemingsrecht.

Naast inhoudelijke kennisuitwisseling (zowel online als in seminars of cursussen) en een stem naar politiek en overheid zal de vereniging zich ook bezighouden met marketingactiviteiten. Lidmaatschap staat open voor (kandidaat-)notarissen met een afgeronde relevante Grotius-opleiding, ten minste zes jaar ervaring en een aantoonbare ondernemingsrechtpraktijk. Naast de SVNO wordt er ook een andere specialisatievereniging voor notariële ondernemingsrechtjuristen opgericht, de Vereniging voor Ondernemingsrechtsspecialisten in het Notariaat.

Van der Steur wil wettelijke verankering van mediation

Tweede Kamerlid Ard van der Steur (VVD) heeft een initiatiefnota voor de wettelijke verankering van mediation aangeboden aan staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie. Doel van deze verankering is van mediation wettelijk een volwaardig alternatief te maken voor de traditionele rechtspraak.

GROOT MARKTPOTENTIEEL

In zijn nota wijst Van der Steur op het hoge slagingspercentage en het grote marktpotentieel van mediation. Volgens een schatting van SEO (Stichting voor Economisch Onderzoek) zijn in 2011 in totaal 51.690 mediations gehouden. Het slagingspercentage is hoog: rond de 60 procent. Mediation kan onder andere worden toegepast als alternatief

voor rechtszaken, of door rechtsbijstandverzekeraars, vakbonden, geschillencommissies, buurtbemiddeling, en bij geschillen tussen en in ondernemingen. De toepassing van mediation in deze zaken blijft echter achter, zoals blijkt uit onderzoek van SEO. Van der Steur wijst daarom op de aanwezigheid van een groot marktpotentieel.

‘Investeren in je toekomst’

Bij advocaten- en notariskantoor Boekel De Nerée (Boekel) kunnen studenten via Twitter kennismaken met het kantoor. Eens in de twee maanden zal een medewerker twitteren (@BoekelRecruit). Onder andere notarissen, advocaten, HR-medewerkers en student-stagiaires zullen vragen van studenten beantwoorden. De eerste twittersessie vond afgelopen 4 januari plaats van 12 tot 1 uur. Charlotte de Mos, recruiter bij Boekel, vertelt. **Vanwaar deze mogelijkheid?**

‘Social media spelen een steeds actievare rol in het leven van onze doelgroep. Wij spelen hierop in door ook vanuit Boekel steeds actiever te worden op LinkedIn, Twitter en Facebook. Het is belangrijk om te investeren in je netwerk, het te onderhouden en uit te breiden. Deze twittersessies zijn tevens in lijn met onze arbeidsmarktcampagne, waarbij interactie met de studenten het belangrijkste doel is.’

Waarom hebben jullie gekozen voor Twitter?

‘Twitter is een levendig medium dat bij uitstek geschikt is voor snelle interactie. De korte berichtjes en het open karakter van Twitter (iedereen kan elkaar volgen, anders dan op LinkedIn en Facebook waar je eerst “vrienden” moet worden) sluiten goed aan bij Boekel, waar openheid en korte communicatielijnen hoog in het vaandel staan. Zowel naar elkaar toe als richting onze cliënten.’

Is een twittersessie van één uur, eens in de twee maanden niet wat weinig?

‘We hebben gemerkt dat tweets gericht op (potentiële) cliënten, ervaren krachten en niet-juridische vacatures op dit moment nog meer gelezen worden dan tweets gericht op (rechten)studenten. Door deze nieuwe mogelijkheid hopen we meer studenten naar Twitter te trekken. Als we zien dat het aantal volgers stijgt, zullen we de sessies waarschijnlijk vaker laten terugkeren.’

Hoe is jullie twittersessie van 4 januari verlopen?

‘We hebben aan een stuk door tweets beantwoord. Er kwamen vragen binnen van rechtenstudenten, maar bijvoorbeeld ook van studieverenigingen. Sommige vragen waren inhoudelijk, andere hadden betrekking op de cultuur en werktijden binnen Boekel.’

Heeft de sessie tot een sollicitatie geleid?

‘Nog niet, maar wat niet is, kan nog komen. We hebben in ieder geval interactie tot stand gebracht en ons netwerk uitgebreid: het aantal volgers van Boekel op Twitter is gestegen!’

Royementsverzoeken aan RegioBank via ECH

Om het aflosproces beter en efficiënter in te richten heeft RegioBank (onderdeel van SNS REAAL) besloten gebruik te gaan maken van ECH.

Vanaf maandag 9 januari is RegioBank aangesloten op ECH voor Particuliere Hypotheken. Daarmee is deze bank voor alle notariskantoren digitaal bereikbaar voor het insturen van aflosverzoeken. ECH vraagt dan ook nieuwe

verzoeken voor een aflosnota en de daarbij behorende royementsvolmachten bij ECH op te vragen.

Kantoren die al aangesloten zijn bij ECH kunnen vanaf 1 mei alléén aflosverzoeken via ECH indienen. RegioBank zal dan overstappen op een volledig digitaal proces. Niet aangesloten kantoren worden verzocht aflosverzoeken ook via ECH in te gaan dienen. Twee andere labels van SNS REAAL: SNS Bank en BLG Hypotheken volgen op 16 januari met hun aansluiting op ECH voor het aflosproces. Af te lossen hypotheek van ASN kunt u ook in de toekomst uitsluitend op de huidige manier, via de fax, blijven indienen. Kijk voor meer uitleg over de Regiobank-aansluiting op www.ech.nl/display/echnl/regiobank.

Kantoren die al aangesloten zijn bij ECH kunnen vanaf 1 mei alléén aflosverzoeken via ECH indienen.

#Socialmedia

Nieuw jaar

Het notariaat maakt zich op voor een nieuw jaar.

schasfoort

Eerste notariële #akte van dit jaar is gepasseerd, hopelijk volgen er nog veel. #woningmarkt - [02 jan 11:42]

ArdvanVeen

Na de traditionele december drukte in het notariaat nu weer vol aan de gang in januari.... @dekkernotarissen - [02 jan 12:11]

jandekroon

Heuglijk begin 2012. Zoon Jelger zet nu met André Scheper het van oudsher in Zwolle gevestigde notariskantoor Duret-De Kroon voort. Succes! - [01 jan 20:01]

jankeesmeijer

Goedkoop scoren met BV zonder notaris <http://t.co/i11myeXI> - [02 jan 12:00]

Plan Verhagen: wassen neus

Notaris Jan Kees Meijer verwijst op Twitter naar een opiniestuk op de website van zijn kantoor (Notariaat Meijer, Geertruidenberg). Het stuk gaat over minister Verhagen en zijn plannen om de tussenkomst van de notaris af te schaffen voor de ‘kleine bv’. Een wassen neus volgens Notariaat Meijer. ‘De standaardstatuten zullen slechts in een klein aantal gevallen in de feitelijke situatie voorzien. Daarnaast zal de consument op zoek gaan naar advies, dat heeft de startende ondernemer wel nodig, en dat zit er niet bij.’

In deze rubriek leest u opmerkelijke berichten van en over het notariaat in social media. Zijn u ook dingen opgevallen? Mail het ons: nm@knbnl.

Wensen voor 2012

Notariaat Magazine luidt een nieuw notarieel jaar in met een blik op 2012 en vroeg aan diverse betrokkenen: Wat wenst u het notariaat voor het nieuwe jaar?

| FOTO'S Truus van Gog

| Nora van Oostrom

Nora van Oostrom | hoogleraar notarieel recht Universiteit Utrecht:

'Ik wens het notariaat in 2012 toe dat het gaat vertrouwen op zijn eigen kracht. De toekomst van het vak ligt namelijk niet bij politiek of KNB, maar bij de mensen zelf. Ga uit van eigen kennis en kunde en laat die zien. Als je met je gezicht naar het verleden staat, sta je met je rug naar de toekomst.'

Ard van der Steur | VVD Tweede Kamerfractie en woordvoerder Commissie Justitie:

'Ik wens alle notarissen en hun medewerkers dat het werk in 2012 weer zal aantrekken, dat er meer aktes worden gepasseerd en dat de rechtzoekende op alle terreinen de notaris weer vindt als zijn natuurlijke adviseur. Daarnaast hoop ik dat in 2012 de individuele ministerieplicht wordt omgevormd tot een algemene ministerieplicht: het Nederlandse notariaat staat als geheel garant voor alle mogelijke notariële werkzaamheden. Ik wens iedereen vervolgens specialisatie toe. Hiermee wordt kwaliteit gegarandeerd en is een marktbenadering met focus mogelijk.'

Fred Teeven | staatssecretaris ministerie van Veiligheid en Justitie:

'Mijn wens is dat de wijziging van de Wet op het notarisambt die dit jaar in werking zal treden, zal bijdragen aan een nog integerder functionerend notariaat. Verder spreek ik de hoop uit dat het werkaanbod voor notarissen dat voortkomt uit de vastgoedmarkt in 2012 zal aantrekken. Het notariaat vormt samen met de rechterlijke organisatie en de advocatuur de ruggengraat van het rechtsbestel in Nederland. Juist in tijden waarin de economische vooruitzichten minder goed zijn, is een goed functionerend notariaat van groot belang. Immers waar economische onzekerheid heerst, is rechtszekerheid van nog groter belang. Ik heb er in ieder geval alle vertrouwen in dat het Nederlandse notariaat ook in 2012 die rechtszekerheid zal bieden en een substantiële bijdrage zal leveren aan de rechtsstaat.'

Palko Benedek | voorzitter Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het Notariaat:

'Het beeld over het notariaat moet het komende jaar sterk gaan veranderen. Het notariaat heeft het moeilijk om zich te onderscheiden in de markt. De beeldvorming van de notaris blijft betrekkelijk ongewijzigd. "Men" ziet niet in hoe het notariaat met het vak bezig is. De

| Ard van der Steur

teleurstelling over het afschieten van het wetsontwerp “echtscheidingsnotaris” was erg groot. Niet alleen vanwege het weggeven van het wetsvoorstel, maar ook vanwege het gebleken onbegrip over het notariaat. Onderscheiden is derhalve de noodzaak. Onderscheiden door samen te werken en te laten zien waar je goed in bent. Sluit je aan bij een notariële specialistenvereniging en draag het uit. Zoek raakvlakken in kernactiviteiten met beroepsgenoten en daarbuiten, want door samenwerken word je sterker en groeit het begrip. Samenwerk is meerwerk!

Folkert Winkel en Geert Pieter Vermeulen | directie Bureau Financieel Toezicht (BFT):

‘Terugkijkend, in het begin van 2012, kunnen we niet anders dan vaststellen dat 2011 wederom een roerig jaar was. Veel zaken gaan minder gemakkelijk dan in het verleden en vergen vaak een andere en vernieuwende aanpak. Dat geldt voor u als notarissen, maar ook voor het BFT. Zoals bekend wordt het BFT in 2012 uw integraal toezichthouder. Een uitdagende verandering voor het BFT! Een taak waar we zo veel mogelijk samen met u als beroepsbeoefenaar een goede invulling aan willen geven. Namens het bestuur en alle medewerkers van het BFT wensen we u in 2012 veel succes, maar bovenal gezondheid toe. We hopen van harte dat het u allemaal goed mag gaan in het komende jaar.’

Anne Zijlstra | praeses van het Broederschap der Notariële Studenten:

‘Met het huidige studieklimaat is het voor studenten belangrijker dan ooit om snel en goed hun studie en toekomstige baan te kiezen. Studenten kiezen alleen voor het notariaat wanneer zij genoeg weten over het ambt in de praktijk. Als voorzitter van de Broederschap der Notariële Studenten zie ik het als een van mijn belangrijkste taken om studenten hierover voor te lichten. Mijn wens voor het notariaat van 2012 is dan ook: een (wederom) betrokken lichte studenten en beroepsbeoefenaren die zich samen willen inzetten voor een zo breed mogelijke arbeidsmarktorientatie, zodat de liefde voor het notariële vak ook aan ons wordt doorgegeven.’

Ans Post | voorzitter Vereniging voor Agrarisch Specialisten in het Notariaat (VASN):

‘De crisis dwingt het notariaat om goed na te denken over het tonen van toegevoegde waarde en kwaliteit aan de markt. Mijn wens voor 2012 is dat onze politiek doordrongen wordt van de meerwaarde van de notaris, op alle rechtsgebieden waar we ons mee bezighouden: de overdracht van onroerende zaken, het familie- en erfrecht, het (agrarisch) ondernemingsrecht. De meerwaarde voor uw kantoor kan voortvloeien uit specialisatie. Als voorzitter van de VASN kan ik aangeven dat u door specialisatie aan uw cliënt duidelijk kunt maken, dat zij bij u aan het juiste adres zijn, voor het juiste advies. Er ontstaat daardoor een vertrouwensband met de cliënt, die ook voor de toekomst van uw kantoor van belang kan zijn. Ik wens u allen een positief 2012 toe!’

Jacques Vos | bewaarder bij het Kadaster:

‘Namens alle collega’s van het Kadaster en meer in het bijzonder de bewaarders, wens ik allen die werkzaam zijn in het notariaat een heel gezond en voorspoedig 2012. Ik hoop dat het komend jaar een jaar van (voorzichtig) economisch herstel zal zijn en een jaar waarin notariaat en Kadaster voortdurend blijven samenwerken aan de rechtszekerheid, onder het tonen van wederzijds begrip en met respect voor elkaars verantwoordelijkheden. Ten slotte wens ik u veel vernieuwing in de vorm van zowel nieuwe producten als diensten, met (als vanzelfsprekendheid) een voortdurende groei van het aantal KIK-akten en het inzichtelijk worden van de notariële werkzaamheden op een zodanige wijze dat begrip blijft bestaan voor uw (monopolie)positie.’

wijzen proberen het grote publiek ervan te overtuigen dat het loont een EPN-notaris in te schakelen. Als voorzitter van de EPN wens ik dat die ambitie bewaarheid wordt.'

Walter Jansen | voorzitter Beroepsopleiding Notariaat (SBN):

'2012 wordt ongetwijfeld een interessant, maar waarschijnlijk ook lastig jaar. Het notariaat verandert en misschien wel in een steeds hoger tempo. Ook de beroepsopleiding gaat per 1 september veranderen. Denk daarbij aan een toets vooraf om voor jezelf te beoordelen of je met zelfstudie je kennis op peil moet brengen, een basisjaar met vervolgens twee jaren specialisatie waar je moet kiezen uit twee van de drie notariële rechtsgebieden. Een belangrijke plek voor het onderdeel vaardigheden, een digitale leeromgeving en integratievakken. Kortom, de beroepsopleiding in een nieuw jasje. Ik hoop dat niet alleen de kandidaten, maar ook de kantoren veel plezier aan deze nieuwe opleiding zullen beleven.'

►► **Nicole Ouwehand | notarieel jurist bij Artsen zonder Grenzen:**

'Bevlogenheid verbindt de mensen die medische noodhulp verlenen, mensen die dit werk financieel steunen door middel van schenken of nalaten én de mensen die hierbij adviseren, vastleggen en begeleiden. Het notariaat bestaat uit vele mensen die staan voor deze waardevolle juridische dienstverlening. Ieder op eigen wijze en vanuit zijn of haar eigen vakgebied, maken we samen het verschil op deze wereld. Ik wens u een bevlogen jaar!'

Marjolein Gerrits-van der Aa | notaris bij Gerrits & Van Gulick notarissen:

'In 2012 wens ik een "nieuwe houding" voor het notariaat. Laten we trots zijn op het ambt en met een positieve houding het nieuwe jaar tegemoet gaan. Wij staan in voor onafhankelijkheid en onpartijdigheid. Voor authenticiteit van onze akten. Dit biedt ons blijvend perspectief. Ga daarom voorop. Durf te innoveren, toon lef en geef gas! Geef je medewerkers de ruimte, wees flexibel en toon je betrokkenheid. In een open, frisse en duurzame omgeving, waarbij positiviteit straalt, komt men tot vernieuwing. Geef jezelf een kans en creëer toekomst voor je organisatie. 2012 is uitdagend!'

Betto van Deijl | voorzitter Netwerk Notarissen:

'Ik wens het notariaat de inspiratie om de uitdagingen van 2012 aan te gaan. Om de meerwaarde van het notariaat zó stevig neer te zetten dat we onafhankelijk van politieke plannen ons vak blijven beoefenen op die terreinen waar we meerwaarde kunnen en willen bieden.'

Aniel Autar | voorzitter van de Vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN):

'2012 zal geen makkelijk jaar worden voor het notariaat. Wij zullen op alle fronten de zeilen moeten bijzetten. Je kunt je (potentiële) cliënten op allerlei manieren proberen je diensten af te laten nemen. Maar "at the end of the day" gaat het maar om een één ding: is de cliënt er écht iets wijzer van geworden? Heeft hij jouw dienstverlening als toegevoegde waarde ervaren? Het motto van de EPN is: "Be good and tell it!" De EPN wil graag dat haar leden op het gebied van estate planning met kop en schouders boven de andere collega's uitsteken. Er wordt daarom het nodige van EPN'ers verwacht. In 2012 zal de EPN op verschillende

| Marjolein Gerrits-van der Aa

Geertjan Sarneel | voorzitter Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB):

'Voor 2012 wens ik dat het ons blijft lukken om te laten zien dat het notariaat ertoe doet. Dat we er gezamenlijk in slagen aan te tonen hoe we zorgen voor een goed geordend rechtsverkeer met de focus op rechtszekerheid. Het huidige kabinetsbeleid is met name gericht op lastenverlichting. Daarmee wordt zowel vermindering van administratieve lasten als kostenreductie bedoeld. Een nobel streven. Maar daar blijft weinig van over wanneer het "Leitmotiv" van het kabinet lijkt te zijn: "Iedereen heeft het recht zijn neus te stoten." Het notariaat heeft juist als kerntaak om te zorgen dat mensen dat niet doen. Notarissen zijn geen last waarvan de burger verlost moet worden, we zijn juist waker tegen juridische onkunde en feitelijk overwicht. Ook in 2012 zullen bestuursleden en medewerkers van de KNB, in gesprekken met politici en medewerkers van diverse ministeries, hierop hameren. Naar ik verwacht met succes.' ■

Zó zijn we niet getrouwd!

Trouwen, geregistreerd partnerschap of samenwonen; wat past het best bij u? Bent u al jaren samen? Dan is het goed om eens na te gaan of de gemaakte afspraken nog wel passen bij uw huidige levenssituatie. Doe de test in 3 minuten en ontvang direct een advies met uw belangrijkste aandachtspunten.

Doe de online
test op
[www.zozijnwe
nietgetrouwd.nl](http://www.zozijnwe
nietgetrouwd.nl)

Je regelt het bij de notaris

Kleine bv:
wat vinden
ondernemers?

Krijgen wat je waard bent

Afschaffing van de 18.000 euro inleggeld voor een bv? Prima, dat kasrondje is toch een wassen neus. En die notariële akte stelt ook niet veel voor – die check kan de Kamer van Koophandel net zo goed doen. Het notariaat moet zich richten op goede advisering, zeggen ondernemers. 'De notaris moet nu echt waar gaan leveren voor zijn geld.'

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Roel Ottow

Het moet gemakkelijker worden om een bv op te richten, vindt minister Verhagen van Economie, Landbouw en Innovatie. Daarom zal de verplichte inleg van 18.000 euro worden afgeschaft en wordt het mogelijk een eenvoudige bv met behulp van standaardstatuten op te richten, zonder notariële akte. 'Veel kleine bv's kunnen hiermee volstaan, wat een aanzienlijke verdere lastenverlichting mogelijk maakt. Notariële tussenkomst lijkt alleen noodzakelijk wanneer de aandeelhouders kiezen voor niet-standaardstatuten. In dat geval moeten de machtsverhoudingen binnen de vennootschap goed worden vastgelegd in het belang van aandeelhouders en derden en moet worden getoetst of de gemaakte afspraken in lijn zijn met de wet', schreef Verhagen op 13 september vorig jaar aan de Tweede Kamer.

WASSEN NEUS

Lagere kosten doen het altijd goed. 'Natúúrlijk moet je af van het ouderwetse idee dat je 18.000 euro moet storten om een bv te kunnen beginnen', zegt ondernemer Edwin Kornmann Rudi (48) uit Overveen. Hij is gespecialiseerd in het ontwikkelen van vastgoed ten behoeve van de zorgsector, en voormalig aandeelhouder in verschillende bv's. 'Dat inleggeld is een wassen neus! Voor de crediteurenbescherming hoef je het niet te doen. Die is sowieso al heel beperkt. Ooit was die inleg bedoeld om te kijken of iemand solvabel genoeg was om een handeltje te beginnen. Dat is nu ondervangen door de bestuurlijke en persoonlijke aansprakelijkheid. Die storting is niet meer dan een garantie tot aan de voordeur. Je kunt het heen en weer schuiven, tijdelijk storten, desnoods leen je het even van iemand anders. Of iemand betrouwbaar en solvabel is, zie je er echt niet aan af.'

FISCAAL VOORDEEL

Maar met afschaffing van de verplichte notariële akte moet je 'voorzichtiger' zijn. 'De akte van een onafhankelijke, beëdigde notaris vrijwaart je voor toekomstige problemen.' Dat vindt Lion Voeten (49), eigenaar van een groothandel in kantoor-meubelen uit Hoofddorp. Voeten begon zijn bedrijf Alrecu twee jaar geleden met de bedoeling het op termijn over te dragen aan zijn zoon. Daarnaast werkt hij fulltime als strategie-expert bij een grote onderneming. Met Alrecu gaat het inmiddels zo goed dat hij overweegt de zaak om te vormen tot een bv. 'Met een eenmanszaak die groeiende is én een arbeidscontract van 38 uur loopt je inkomen al snel op. Ik heb absoluut geen hekel aan belasting betalen, maar een belastingdruk van 52 procent vind ik wel exorbitant hoog. Bij de bv ligt die rond de 23 procent. Dat is nogal een verschil.' Behalve een fiscaal voordeel is ook de toekomstige bedrijfsoverdracht voor Voeten een reden om de overstap naar een bv te maken: zo kan hij een aandelenpakket, of een deel daarvan, gemakkelijker overdragen aan de kinderen. 'Als mijn zoon is afgestudeerd

‘De notaris heeft alle mogelijkheden om zich kwalitatief veel beter te afficheren’

komt het moment dat ik zeg: “Hier heb je het roer, en succes.” Maar ik heb ook een dochter. En het zou oneerlijk zijn als zij niets kreeg.’

‘MOETJE’

Voeten had nooit eerder een bv, maar hij heeft wel ervaring met de aankoop van onroerend goed. ‘Dat de notaris uitzoekt of er een erf-dienstbaarheid op zit, geeft mij als koper een stuk zekerheid. Diezelfde zekerheid zou je als Nederlandse maatschappij ook willen hebben als het gaat om een bv. Dus als ik de overheid was, zou ik het wel waarderen dat je een bv pas kunt oprichten na tussenkomst van de notaris. Als die zekerheid wegvalt, zullen er ongetwijfeld mensen zijn die er misbruik van maken, door te pas en te onpas bv’s te beginnen of te beëindigen. Daar is niemand bij gebaat. Het gaat ook om het onderlinge vertrouwen tussen bedrijven.’

Maar niet elke notaris rechercheert even grondig, merkte ondernemer Tjalling Dijkstra (32), toen hij een paar jaar geleden met een zestal vrienden een bv wilde oprichten. Dat was zijn huidige bedrijf Horecalife, dat back-officediensten als afvalverwerking en payroll-services inkoop voor horecabedrijven. ‘We waren nogal lacherig die dag. Van de notaris verwacht je dat die een soort adviserende rol heeft, en dat hij vragen stelt in de trant van: “Hoe denken jullie eigenlijk met z’n zessen geld te gaan verdienen?” En ook even dóór-vraagt. Ik vind een bv toch zoiets als een huwelijk: een ceremonie waar je wel even bij mag stilstaan. Zoals het nu ging was het een “moetje”: stempeltje halen en klaar. Maar ik vind: op zo’n moment mag je wel ietsje banger worden van de notaris.’

INSTANTIE

Uiteindelijk haakten de andere aandeelhouders één voor één af. Dijkstra bleef als enige over in het bedrijf en schakelde terug naar een

eenmanszaak. ‘De toegevoegde waarde van de notaris heb ik niet zo ondervonden. Je moet wat gegevens aandragen, er moet iemand zijn die dat controleert. Maar of die dure notaris dat moet doen? Die check zou ook prima door een andere instantie, zoals de Kamer van Koophandel, kunnen worden gedaan. Die kent vaak ook de historie van een bedrijf. En het zou niet eens commercieel hoeven te zijn. Of die notaris die check überhaupt wel goed uitvoert, kan ik niet nagaan. Er is natuurlijk niks gemakkelijkers dan een kleine *copy-paste*-actie uit te voeren, een paar handtekeningen te zetten en te denken: het is wel goed, ik ga fijn factureren. Maar nu komen vragen als: “Goh, is het allemaal wel nodig?” ineens bovendrijven. Dat wordt nu blootgelegd. Ik heb soms het gevoel dat het notariaat een instantie is die kunstmatig in leven gehouden wordt door de instantie zelf.’

Veel mededogen met die instantie is er dan ook niet. ‘Ik heb een broertje dood aan verplichte winkelnering waar ik niks voor terugkrijg’, zegt ook zorgondernemer Kornmann Rudi. ‘De notaris moet maar wennen aan het idee dat ze krijgt wat ze waard is. Dan gaat het niet alleen om het tarief, maar ook om efficiency en kennis. De notaris heeft alle mogelijkheden om zich kwalitatief veel beter te afficheren en cliënten juridisch bij te staan. Ze kan veel meer multidisciplinair gaan werken, door niet alleen de faciliterende partij te zijn bij een transactie, maar ook door snel te schakelen tussen fiscale en juridische zaken. Daarin moet hij zich onderscheiden, bijvoorbeeld door zich te profileren op niches.’

VEILIGE WEG

Het bedrijf van Tjalling Dijkstra loopt inmiddels zo goed dat zijn telefoon alleen nog rinkelt als er echt iets misgaat – hooguit twee keer per maand. Dus is er ruimte voor nieuwe ideeën. Duurzaam papier importeren

uit Canada bijvoorbeeld. Dat zou, zegt hij, voor hem een reden zijn om een ‘kleine bv’ op te richten. ‘Sommige dingen, zoals participeren in andere bedrijven, worden gemakkelijker. En stiekem word je ook wat serieuzer genomen. Alsof je als eenmanszaak niet serieus bezig bent.’ Niet dat die ‘status’ hem iets kan schelen: ‘Ik zou het vooral doen vanwege de aansprakelijkheidsrisico’s en fiscale voordelen.’

Toch zou Dijkstra, zelf ook jurist, voor een bedrijfsmatig advies niet snel naar de notaris stappen; zelfs niet als het gaat over de overstap naar een bv. Dijkstra: ‘Ik zou eerder aankloppen bij een collega-ondernemer of een accountant. De notaris heeft toch een hoog ambtelijk gehalte. Je zoekt een iets menselijker adviesorgaan; iemand die niet alleen naar de feiten kijkt, maar ook snapt wat ondernemen betekent, namelijk of je een bepaald risico wel of niet zult nemen. Bij ondernemerschap hoort ook dat er een soort onzekerheid is over hetgeen je onderneemt. Bij notarissen is dat er niet: je rondt je studie af en met een hoge mate van waarschijnlijkheid ga je dan dat vak in. En in dat vak zal je verzekerd zijn je geld te verdienen.’ Die zekerheid drukt een stempel op het gedrag van de notaris, denkt Dijkstra. ‘Hij zal altijd de veilige weg adviseren, en niet de ondernemende; zodat hij niet kan worden aangesproken op zijn advies.’

Lion Voeten gaat, als het eenmaal zo ver is, voor de oprichting van zijn bv zeker naar de notaris. Maar ook hij bespreekt inhoudelijke zaken als de verdeling van de bedrijfsmiddelen liever met zijn accountant. ‘Voor de vorm moet je bij je notaris zijn, en voor de inhoud bij de accountant.’ ■

Enkele notarissen zijn van mening dat het niet tot de taken van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) behoort om voor haar leden een verplichte, collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Daarnaast blijkt

uit een opiniepeiling van de Nederlandse Branche Vereniging Notariaat (NBVN) dat 70 procent van het notariaat tegen verplichte deelname aan de pensioenregeling is.

NEUTRAAL

Franc Wilmink,
penningmeester bestuur KNB

‘Eens in de twee, drie jaar staat de excidentverzekering op de agenda van de ledenraad, zo ook in februari 2012. Bij die gelegenheid kunnen de leden zich via de ringvergaderingen uitspreken over de aard van de afspraken en de hoogte van de dekking. Daarbij gaat het om de volgende vragen. Willen we dit *collectief* regelen? De (volgens mij logische) gedachte daarachter is dat een collectieve verzekering goedkoper is dan wanneer notarissen zich individueel verzekeren. Daarnaast, willen we alle notarissen *verplichten* zich te verzekeren via die collectieve afspraak? De rechtbank in Leeuwarden heeft onlangs geoordeeld dat op basis van de huidige regelgeving van de KNB dat niet afdwingbaar is. De leden moeten mijn inziens daarom nu bepalen of ze helemaal van die verplichting af willen of dat de regelgeving

Stelling:

Het verplichte karakter van collectieve afspraken voor leden van een beroepsorganisatie

moet worden afgeschaft

van de KNB moet worden aangepast, zodat de verplichting wel afdwingbaar is. Een volgende vraag is: hoe *hoog* moet het verzekerde bedrag zijn? Volgens de wet moet de notaris voldoende verzekerd zijn. Wat voldoende is, is arbitrair en als we niet oppassen, leidt dat al gauw tot discussies waar je niet uitkomt, zoals over aard en omvang van een praktijk. Wie een objectieve maatstaf zoekt, zou ook eens kunnen kijken naar de omvang van de claims uit het verleden. Wat ik belangrijk vind, is dat we goed en zorgvuldig met elkaar alle argumenten wisselen en ik nodig daarom *alle* leden uit om zich uit te spreken via ring en ledenraad.’

‘Zoals ook andere publiekrechtelijke beroepsorganisaties dat tot taak hebben, heeft ook de KNB tot taak een goede beroepsuitoefening van haar leden te bevorderen. Tot een goede beroepsuitoefening behoort ook dat de (vrije) beroepsbeoefenaar zich voldoende verzekert voor de schade die voortvloeit uit eventuele fouten die hij in de beroepsuitoefening maakt. Het behoort dan naar mijn mening tot de taak van de beroepsorganisatie om erop toe te zien dat de beroepsbeoefenaar ook daadwerkelijk zo’n verzekering afsluit. Dat toezicht kan worden uitgeoefend door bij periodieke kwaliteitstoetsingen te onderzoeken of de beroepsbeoefenaar zich voldoende heeft verzekerd voor beroepsaansprakelijkheid. Periodieke toetsingen hebben echter als nadeel dat in de periode tussen de toetsingen niet

wordt gecontroleerd of er daadwerkelijk een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is, met alle mogelijke nadelige gevolgen van dien. Om ervoor te zorgen dat beroepsbeoefenaars te allen tijde verzekerd zijn voor schade voortvloeiend uit beroepsfouten, is er naar mijn oordeel wel een rechtvaardiging te vinden in de eis dat beroepsbeoefenaren verplicht collectief verzekerd zijn voor beroepsaansprakelijkheid. Naar mijn oordeel is het dan ook niet terecht dat de rechter heeft geoordeeld dat de KNB aan haar leden geen verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering op mag leggen. Een dergelijke rechtvaardiging is er naar mijn mening niet voor een verplichte collectieve pensioenverzekering. Het zal dus van de collectieve regeling afhangen of deze verplicht kan worden opgelegd aan de leden van de KNB.’

ONEENS

Arjen Sukkel, directiejurist bij de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants (geschreven op persoonlijke titel)

EENS

Karen Weisfelt, directeur Nederlandse Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)

‘De ministeriële evaluatiecommissie Van der Winkel gaf in haar rapport *Noblesse Oblige* een heldere opsomming van de rol en de taken van de beroepsorganisatie van gerechtsdeurwaarders, de KBvG. De commissie vatte samen dat de hybride prikkelstructuur waarbinnen de gerechtsdeurwaarder opereert integriteitsrisico's bevat. De wetgever heeft dit spanningsveld onderkend en met het oog daarop de KBvG de bevoegdheid gegeven in het belang van een goede beroepsuitoefening regulerend op te treden. De gedachte is dat de combinatie van publiekrechtelijke zelfregulering, tuchtrecht en financieel toezicht voldoende tegenwicht biedt aan mogelijke negatieve effecten van concurrentie op de publieke taakuitoefening. Daarom is het noodzakelijk dat alle gerechtsdeurwaarders

onderworpen zijn aan die regulering en het toezicht: een verplicht lidmaatschap van de pbo zorgt ervoor dat geen enkele beroepsbeoefenaar zich eraan kan onttrekken. De beroepsorganisatie moet actief gebruikmaken van die regulerende bevoegdheid, maar met proportionaliteit en subsidiariteit. Alleen datgene wordt geregeld wat geregeld mag en moet worden. De vraag die gesteld moet worden, is of het vaststellen van een norm noodzakelijk is voor de goede beroepsuitoefening. En als dat zo is, dan kan die norm algemeen gesteld worden, bijvoorbeeld dat je voor een minimumbedrag verzekerd moet zijn. Het is dan niet proportioneel dat je via de pbo ook nog een bepaalde verzekering verplicht moet afnemen, alhoewel de pbo natuurlijk wel faciliterend kan optreden.’

‘Het NBVN-bestuur is het volledig eens met de stelling. De KNB is een orde en behoort zich vooral te richten op de kwaliteitsbewaking van het Nederlandse notariaat. Het opstellen van verplichte collectieve afspraken behoort wat ons betreft niet thuis in het rijtje van verordenende taken. Verplichte deelname aan collectieve afspraken past niet bij deze tijd. Laat collectieve afspraken over aan verenigingen. Immers, van een vereniging kan men naar vrije keus wel of geen lid zijn. Het is dan aan de individuele notaris of hij of zij al dan niet wil profiteren van een bepaalde collectieve voorziening. Zo'n voorziening dient daarbij primair uit te pakken in het voordeel van de notaris. Is dat niet het geval, dan prijst de voorziening zich vanzelf uit de markt of zal

zodanig worden aangepast dat deze alsnog aantrekkelijk wordt voor de notaris. Het NBVN-bestuur voelt zich in haar bovenstaande stellingname gesteund door de uitkomst van de opiniepeiling die de NBVN eerder heeft gehouden en door de uitspraak van de Rechtbank Leeuwarden. Deze rechtbank stelde een groep notarissen in het gelijk, die stelden dat het niet tot de taken van de KNB behoort om voor haar leden een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Wij staan volledig achter de uitkomst van de opiniepeiling en achter de uitspraak van de rechter. Wij spreken de hoop en het vertrouwen uit dat dit alles mag leiden tot een herziening van collectieve afspraken in het algemeen en van het verplichte karakter in het bijzonder.’

EENS

Anna de Vries, voorzitter bestuur Nederlandse Branche Vereniging van Notarissen (NBVN)

Een accountant die u scherp houdt.

Kwaliteit en integriteit. Ze zijn cruciaal voor u als notaris-kantoor. Maar als de marktsituatie is zoals nu, hebt u meer nodig. Inzicht in cijfers. Oog voor kansen in de markt. Grip op het rendement. Kortom, een accountant die u scherp houdt. Bij Van Ree Accountants begrijpen we dat. We hebben ervaring als accountant van notariskantoren.

Behalve onbetwiste betrouwbaarheid bieden we ook adequate ondersteuning. Van jaarrekening tot financiering. Van fiscaal advies tot bedrijfswaarderingen. Van managementinformatie tot salarisadministratie. Wat u vooral zult waarderen, is onze frisse kijk op uw cijfers. Maak een afspraak voor een persoonlijke kennismaking!

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP CIJFERS.

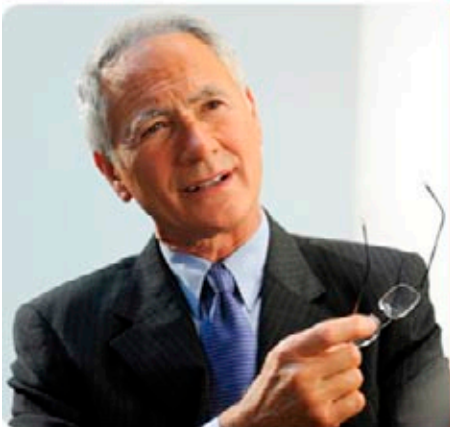
ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DOORN | GELDERMALSEN

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

WWW.VANREEACC.NL

CIB Centraal InkoopBureau **Dé kantoorespecialist voor notarissen**

Notarieel aktepapier van het CIB

- Nergens goedkoper
- Verkrijgbaar in diverse kwaliteitsoorten
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren

Oordeel zelf en bel ons nu voor een gratis proefpakket:
079 36 38 400

www.cib.nl

CIB Centraal InkoopBureau BV Edelgasstraat 57 2718 SX Zoetermeer

telefoon: 079 36 38 400 e-mail: info@cib.nl

**Erwin van Bolhuis,
notaris in Haarlem:**

'Ik heb dit ingelijste testament in 2007 op een veiling in Haarlem gekocht toen ik mijn kantoor aan het inrichten was. Ik heb daarbij niet gekozen voor een moderne inrichting; ik vind het veel leuker om voorwerpen te gebruiken waar een geschiedenis aan vastzit en die met het notariaat te maken hebben.

Ik krijg er regelmatig positieve opmerkingen over van mijn cliënten. Mijn oog viel op dit testament omdat het zo'n goed voorbeeld is van het verschil tussen vroeger en nu. Vroeger konden alleen rijke landheren een testament maken en hun rijkdom toonden ze nog eens extra door het mooi te versieren. Gelukkig is dat onderscheid er nu niet meer.

Het testament is uit 1705 en is geschreven op perkament. De tekst is half in het Latijn, half in het Engels en is aan drie kanten versierd met tekeningen. Ik heb de Engelse tekst vertaald. Daaruit blijkt dat het eigenlijk meer een getuigenverslag is dan een testament. Het begint namelijk met de constatering dat er enkele mensen bijeen zijn gekomen, vanwege het overlijden van

de heer Nicolas Jacob Larfield in de county of Suffolk en dat hij een testament heeft gemaakt. Daarna volgt de tekst van het testament. Larfield blijkt een gehandicapte zoon te hebben en hij draagt zijn vrouw speciaal op goed voor hem te zorgen. De versiering bestaat uit een aantal wapens. Linksboven is het portret van Queen Anne te zien, die

op dat moment de koningin van Engeland en Schotland was.'

.....
Hebt u ook een beeld, schilderij of ander bijzonder voorwerp dat te maken heeft met het notariaat, mail dan naar nm@knb.nl.
.....

MKB-voorzitter Hans Biesheuvel:

‘De notaris moet uit zijn comfort zone’

Hans Biesheuvel (1965) is sinds een halfjaar voorzitter van MKB-Nederland, de belangenorganisatie van en voor het midden- en kleinbedrijf in Nederland. Hij heeft het volste vertrouwen in de slagkracht van de Nederlandse economie mits het bedrijfsleven flexibel en snel reageert op de veranderingen in de markt. De notaris kan daarbij zijn nut bewijzen door zich te profileren als een professionele adviseur die proactief opereert. ‘Reageer minder uit angst en zie kansen.’

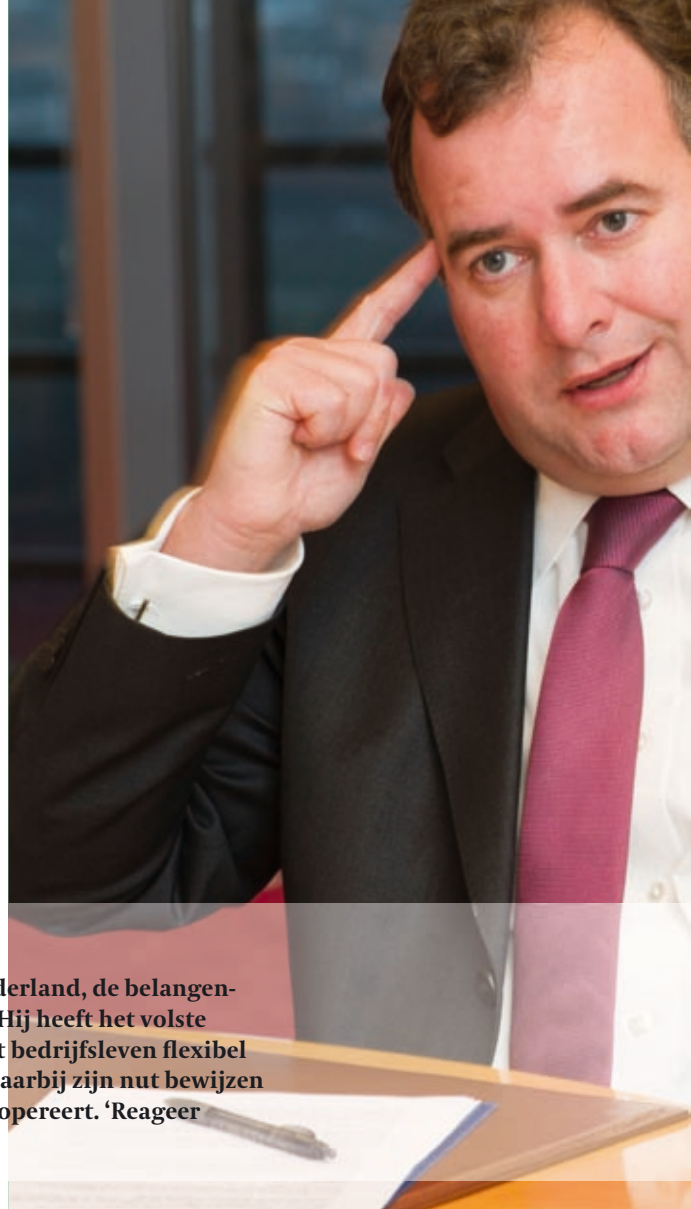
TEKST Miek Smilde | FOTO'S Truus van Gog

Hij vergelijkt het oprichten van een bedrijf graag met verliefd worden. Volledig vervuld zijn van een idee, nergens anders meer aan kunnen denken. ‘Heel veel mensen in Nederland dromen ergens van, daarom hebben we zo’n goed bedrijfsleven.’ Maar op roze wolken is het lastig zaken doen. ‘Om die reden is professionele advisering zo belangrijk’, zegt Hans Biesheuvel, sinds een halfjaar voorzitter van MKB-Nederland en zelf al meer dan twintig jaar ondernemer. ‘Het is prachtig om te dromen en het is verstandig die dromen te toetsen aan de realiteit. De notaris kan daarbij een belangrijke rol spelen. Niet als doemdenker, maar door samen met een ondernemer mogelijke scenario’s door te nemen en daarop het bedrijf in te richten.’

GOEDE BOTERHAM

Doemdenken is niet aan Biesheuvel besteed. Recessie of niet, Biesheuvel straalt optimisme uit. Hij geeft het ene interview na het andere, want er gebeurt nogal wat. Bezuinigingen dringen zich op, de economie staat onder druk. Maar zorgen maakt de voorzitter zich niet. Optimisme lijkt voor Biesheuvel een keuze. ‘Een ondernemer moet optimistisch zijn, anders heeft het geen zin’, zegt hij op zijn werkkamer met uitzicht op de Haagse Maliebaan. ‘Ik ben elke week veel op pad,

bezoek ondernemers, wil horen wat er leeft. Mij valt op hoe groot het vertrouwen is. Veel ondernemers verdienen nog gewoon een goede boterham. In de bouw en de detailhandel gaat het minder, maar dat heeft niet alleen met de recessie te maken. Ik denk dat Nederland er over het algemeen best goed voor staat.’ Die relatief goede uitgangspositie is vooral aan het MKB te danken, zegt Biesheuvel. ‘Het aantal bedrijven neemt toe, het aantal grote bedrijven stagneert. Ik geloof dat de toekomst van onze economie in handen ligt van kleinere bedrijven die flexibel zijn en snel kunnen schakelen.’ Juist deze kleinere bedrijven hebben de hulp van professionele adviseurs hard nodig, al is het maar omdat ze de tijd niet hebben de complexe regelgeving allemaal zelf door te nemen. ‘Ondanks alle ambities om te dereguleren is de administratieve belasting van ondernemers nog steeds groot’, vindt Biesheuvel. ‘Soms heb ik wel eens het gevoel dat de ene helft van Nederland de andere helft van Nederland in de gaten houdt. Wantrouwen overheerst, we bouwen toezicht op toezicht. Professionals zijn alleen maar bezig met het afdekken van hun eigen aansprakelijkheid. Met *compliance*.’ Biesheuvel trekt een vies gezicht. ‘Je ziet dat bijvoorbeeld in de accountancy. Daar zijn mensen lijstjes aan het afvinken in plaats van te kijken hoe het echt met een onderneming gaat. Ik vind dat een slechte zaak.’

PROFESSIONELE HULP

Biesheuvel komt uit een ondernemersgeslacht. Zijn beide grootvaders waren ondernemer, zijn vader was ondernemer en had een technische groothandel. Zelf ging hij na de middelbare school werken bij een ministerie en haalde in de avonduren zijn hbo-diploma. ‘Toen ik twaalf werd, zei mijn vader tegen mij: “Ik heb goed en slechts nieuws voor je. Vanaf nu neem ik je serieuzer, maar het slechte nieuws is dat je volop mee gaat draaien in het bedrijf.” Vakanties, vrije tijd, het ging allemaal op aan de zaak. Dat was vanzelfsprekend in mijn familie. Maar ik heb nooit het zoontje van de baas willen zijn. Daarom ben ik na het vwo gewoon gaan werken en heb mijn studie zelf betaald. Het is nooit in mijn hoofd opgekomen mijn vader om geld te vragen. Bij ons thuis zorgen we voor onszelf.’

Blakend van zelfvertrouwen richtte Biesheuvel, toen begin twintig, zijn eerste bv op. Maar eenmaal bij de notaris, bleek dat hij één belangrijk detail was vergeten. ‘Ik had geen naam voor mijn bedrijf. Daar had ik geen seconde over nagedacht. Dus ter plekke verzong ik de naam *Hans is the best*. Dat vond de notaris wat te ver gaan. Toen werd het Habest Holding. Een jeugdzonde.’ De tweede keer dat Biesheuvel met het notariaat te maken kreeg was bij de overname van het voormalige bedrijf van zijn grootvader. Later nam hij ook het

bedrijf van zijn vader over. Op dat proces kijkt Biesheuvel met genoeg terug. Vooral omdat ze het zo goed hadden voorbereid. ‘Mijn vader bood aan zijn bedrijf “voor een commerciële prijs” aan mij te verkopen. Om die prijs te bepalen, schakelden we een groot accountantsbureau in en gingen we samen met de accountant, de belastingadviseur en de notaris om de tafel zitten. Sindsdien geloof ik heilig in die manier van werken. Veel mkb-bedrijven schakelen pas professionele hulp in als het niet lekker loopt en mis dreigt te gaan. Meestal zijn ze dan te laat. Ik raad iedere mkb'er aan vooraf de expertise van professionele adviseurs in te schakelen. Ook van de notaris. Een notaris zou meer *guidance* moeten geven aan het midden- en kleinbedrijf. Daarom juich ik een gespecialiseerd mkb-notariaat toe. De notaris moet weten wat er leeft bij zijn klanten. Als de notaris zich focust op het mkb en op starters, zit er echt toekomst in het vak.’

ADMINISTRatieve DREMPELS

Die toekomst lijkt allerminst zeker. Steeds meer wettelijke taken dreigen immers bij het notariaat te worden weggehaald. Neem de aankondiging dat een wetsvoorstel zal worden voorbereid om de verplichte notariële akte bij oprichting van een bv af te schaffen. Op dit moment is iedereen die een bv wil oprichten nog wettelijk verplicht een notaris in te schakelen. Het plan lijkt te zijn dat dat niet meer in alle gevallen noodzakelijk zal zijn. Eenmans-bv's, waarvan er in de praktijk nogal wat zijn, zouden voortaan met behulp van standaardstatuten kunnen worden opgericht. Notariële tussenkomst is alleen noodzakelijk als aandeelhouders niet kiezen voor standaardstatuten. In dat geval moeten de machtsverhoudingen binnen de vennootschap duidelijk worden vastgelegd. Onduidelijk is wanneer het wetsvoorstel zal verschijnen en wat de regeling precies zal inhouden.

Volgens minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zou deze verdere flexibilisering van het bv-recht een lastenverlichting voor ondernemers betekenen. Biesheuvel juicht lastenverlichting toe, maar dat betekent niet dat hij de notaris ook maar meteen overboord gooit. ‘Ik ken veel mensen die een baan hebben en daarnaast een eigen bedrijf voeren. Als je naar de verdienkracht van de Nederlandse economie kijkt, is het goed om de administratieve drempels te verlagen om dit soort bedrijvigheid te stimuleren. Maar dat betekent niet dat iedereen zomaar even een bv'tje moet kunnen starten. Elke beginnende ondernemer moet zich van

Maak een einde aan je huizen crisis.

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

Testamenten maken in Spanje
Begeleiding "Afwikkeling Nalatenschappen"
Juridische bijstand bij aan- en verkoop
onroerend goed

SERVITUR S.L.

Ed J. Richelle Angemeer

Bezoekadres:

Edificio SERVITUR
(El Planet 7)
Ctra. de Finestrat
(rotonde kruising CV758 en CV70)
03502 BENIDORM (Alicante)

Correspondentie adres:

Apartado de correos 216
03508 BENIDORM
(Alicante) Spanje

Telefoon: (+34) 96 585 0891

Telefax: (+34) 96 586 6988

E-mail: servitur@servitur.es

Internet: www.servitur.eu

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen
en combinatiekortingen van
personeelsadvertenties voor:

Notariaat
magazine

W·P·N·R

Juristopmaat
de carrièresite voor juristen

kunt u contact opnemen met:

Sales & Services,

contactpersoon: Gerrit Kulsdom

Tel. 0229 - 211 211, E-mail: sns@wxs.nl

Uw gift leeft voort...

Hartpatiënten Nederland komt al 40 jaar op voor de belangen van hartpatiënten. Doel is om hartpatiënten, familie, nabestaanden en andere geïnteresseerden op allerlei gebieden zoveel als mogelijk te ondersteunen. Om in de toekomst de belangen van hartpatiënten te blijven behartigen, is **Hartpatiënten Nederland** afhankelijk van donaties, giften en legaten.

 Postbus 1002, 6040 KA Roermond

 0475 - 31 72 72

 Hartpatiënten.nl
Hartgenoten.nl

 roermond@hartpatiënten.nl

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI

'Ik juich een gespecialiseerd mkb-notariaat toe'

- tevoren goed afvragen hoe hij zijn bedrijf het best kan structureren. Hij moet op allerlei dingen zijn voorbereid. Niet alleen zakelijk, ook privé. Het leven kan anders lopen dan je denkt en daarop moet je anticiperen. Ik support veel jonge ondernemers en druk hun altijd op het hart dat dingen snel kunnen veranderen. In de markt, maar ook in de thuissituatie. Denk aan scheidingen, vragen rond de opvolging in familiebedrijven, de opbouw van een pensioen. Zomaar even een bv oprichten lijkt handig, maar mensen houden zelf dan vaak onvoldoende rekening met de wisselvallige realiteit van het leven. Ik raad iedereen aan zich van tevoren goed te oriënteren. Professionele advisering door een notaris kan daarbij horen.'

ZEKERHEDEN

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft bij monde van zijn voorzitter diverse keren kritiek geuit op de plannen rond de afschaffing van de notariële akte bij oprichting. De KNB denkt dat ondernemers door het plan van Verhagen bij de oprichting van een bv wellicht goedkoper uit zijn, maar dat het voor de maatschappij op de lange termijn duurder wordt. De kans dat criminelen de bv misbruiken, wordt namelijk groter vanwege het wegvallen van de identiteits- en bevoegdheidscontrole door de notaris, aldus de officiële reactie van de KNB.

Biesheuvel is als voorzitter van MKB-Nederland niet zo bang dat een nieuwe regeling wordt misbruikt door mensen met minder edele motieven dan de economie een slinger te geven. 'Als iemand kwaad wil, kan dat nu ook al', is zijn nuchtere constatering. 'Bovendien moet vrijwel iedereen die een onderneming wil starten langs een bank en die eist ook zekerheden. Je kunt met andere woorden ook op andere manieren zekerheden inbouwen om misbruik te voorkomen.'

COMFORT ZONE

Angstig roepen dat zonder de notaris alles misgaat, is dus geen wijze strategie volgens de MKB-voorzitter. Liever ziet hij dat het notariaat de vlucht naar voren neemt en zelf ondernemender wordt. 'Reageer minder uit angst en zie kansen. De notaris moet zich minder verschuilen achter wettelijke verplichtingen en zich actiever profileren als professionele adviseur. Notarissen moeten meer naar de markt toe. Tot nu toe moest iedereen verplicht naar een notaris en dat maakt lui. Nu moet het notariaat uit zijn comfort zone. Dat is heel goed. Ik ken genoeg moderne notarissen die veel meer te bieden hebben dan het passeren van een akte. Het notariaat heeft veel meer kennis in huis dan klanten zich realiseren. Die kennis moet de beroepsgroep meer uitventen.' ■

.....

Hans Biesheuvel startte eind jaren tachtig zijn eigen bedrijf – een technische groothandel – en nam later eerst de zaak van zijn grootvader en daarna die van zijn vader over. Hij vormde de Biesheuvel-groep die hij in 2000 verkocht. Een jaar later richtte Biesheuvel Habest Holding BV op, een bedrijf in Den Haag dat, vaak met andere partijen, actief investeert in MKB-ondernemingen. Daarnaast is hij directeur-eigenaar van PGZ International BV in Houten, toeleverancier voor de doe-het-zelfmarkt met 340 medewerkers in dienst. De dagelijkse leiding van dit bedrijf heeft hij op 1 juni 2011 overgedragen.

.....

Jong, ambitieuus en heel gewoon

Generatie-Y, worden ze genoemd. Generatie-Einstein zelfs. Slim, idealistisch, sociaal vaardig, vergroeid met internet. Maar ook wars van autoriteit en met een behoorlijke eigendunk. Een nieuwe elite, twee stappen voor op de rest van de wereld. Maar zijn ze werkelijk zo verschillend van eerdere generaties?

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Daar zaten ze, in het licht van de spotlampen: Anne Zijlstra, Justin Ries, Alexander Defauw en Jasmijn Maijer. Voor hen een zaal met notarissen die naar het KNB-congres 'Het nieuwe werken in het notariaat' waren gekomen. De vier werden gepresenteerd als het gezicht van een nieuwe generatie. Een bijzondere generatie, zei een sprekerster van een consultantsbureau, een uiterst begaafde generatie. 'Jullie moeten de 30-plussers vertellen hoe het zit.' De reactie was lauw. Vertellen hoe het zit? Eerst maar rustig wat werkervaring opdoen. De vrouw was zichtbaar teleurgesteld over zo veel bescheidenheid. 'Een gemiste kans.'

GEVOELSKWESTIE

Het is drie weken na het congres. Alexander, Anne en Justin zitten in het kantoor van hun studievereniging Vevanos aan het Janskerkhof in Utrecht. Ze kunnen zich ook nu niet vinden in het beeld. Generatie-Y. Mogen ze dat zelf bepalen? 'Ik vond het echt nergens op slaan', zegt Justin Ries (21), de enige bachelorstudent van de drie en een jongen met een ironisch trekje. 'Ze zei dat wij onze baan kiezen op maatschappelijke betrokkenheid. Eh, nee. Sorry.' Met de bewering dat ze intelligenter en vooruitstrevender zouden zijn, is Anne Zijlstra (22),

de spraakzaamste van de drie, het ook niet eens. 'Waarom zouden we per se zulke frisse ideeën hebben? Omdat we toevallig wat jonger zijn? Hallo, wat een onzin! En dat we zijn opgegroeid met internet maakt me vooral lui, want ik hoef niets meer uit mijn hoofd te leren.'

Alexander Defauw (22), de rustigste: 'Ik vind het eerlijk gezegd nogal arrogant om binnen te komen en meteen te zeggen: het moet zus en het moet zo.' Justin: 'Ze gooien je er meteen uit.' Anne: 'En terecht! Ik heb een gezonde dosis zelfvertrouwen, maar ik heb niet de pretentie dat iedereen meteen naar mij gaat luisteren, wat ik allemaal te zeggen heb. Zo'n notaris heeft wel wat beters te doen!' Justin: 'Ik mag hopen dat hij wat beters heeft te doen.' Alexander: 'Wat kom ik daar doen? Ik kom er om mijn centen te verdienen in een interessante omgeving en ik wil daar in het begin graag goed bij begeleid worden.'

Dat misverstand is dus uit de weg geruimd. Geen kapsones en niks 'geniale generatie', wat hen betreft. Maar waarom hebben ze voor het notariaat gekozen, nu de branche het zo zwaar heeft?

Het is deels een gevoelskwestie. De onpartijdigheid spreekt hen aan en het belang van de notaris voor de rechtszekerheid. En de indruk tijdens kantoorbezoeken. Justin: 'Het gevoel van: hier ligt mijn hart.' Daarbij blonken Justin

en Anne niet uit in strafrecht. (Anne: 'Wat ik er niet aan begreep? Wat begreep ik er wel aan, kun je beter vragen!') Het interesseerde ze ook niet zo. Privaatrecht had veel meer hun belangstelling. Anne: 'Bij de beperkte rechten in het goederenrecht begon ik me voor het eerst voor de commentaren bij wetsteksten te interesseren, iets wat ik bij strafrecht nooit had. En ik begon na te denken over wat ik zelf vond.' Alexanders cijfers verschilden niet sterk van die voor privaatrechtelijke vakken, maar die laatste hadden gewoon zijn voorkeur. 'Mijn interesse voor het notariaat werd gewekt bij het vak "Notaris, recht en samenleving". Dan ga je denken: zal ik deze kant opgaan?'

STIMULANS

De recessie speelde geen rol bij hun keuze. Anne: 'Tegen de tijd dat we de arbeidsmarkt op zouden gaan, vertelde een hoogleraar ons, zou de vraag weer aantrekken en konden we precies op het goede moment aan de slag. Maar ja, toen kwam die dubbeldip.' Justin: 'Maar het gaat nu toch niet zo heel slecht?' Anne: '30 procent van de kleine kantoren draait al drie jaar verlies.' Justin: 'Oh, maar die kleine kantoren maken me niet uit, die mogen van mij allemaal failliet.' Anne: 'Ooh, Justin!' Justin: 'Nee, nee, grapje! Ik heb dit niet gezegd!' Justin, nu weer serieus: 'Volgens mij gaat het wel weer wat beter, al zijn de dagen dat het niet op kon wel voorbij. De masterclasses naar New York zijn weer wat kleiner. Dat vind ik niet erg, het is alleen maar een stimulans om beter mijn best te doen.'

Geen kapsones en niks 'geniale generatie'

Jasmijn Maijer, Alexander Defauw, Erik-Jan van der Linden (dagvoorzitter), Anne Zijlstra en Justin Ries (v.l.n.r.) tijdens het congres 'Het nieuwe werken in het notariaat'.

Anne: 'Maar om terug te komen op die recessie, ik denk dat ik hoe dan ook wel voor het notariaat had gekozen. Wij zijn toch de generatie die doet wat ze leuk vindt?'

BALANS

Veeleisend op het gebied van arbeidsvoorwaarden, nog zo'n reputatie die de 'gouden generatie' aankleeft. Om zes uur naar huis en het liefst een vierdaagse werkweek, zodat er ruimte overblijft voor een privéleven en zelfontplooiing.

Ze herkennen zich er niet in. 'Ik wil voorlopig graag op een groot kantoor werken en veel uren draaien.' Justin: 'Dat eisen ze ook. Als je daar niet fulltime wilt werken, kom je niet eens binnen. Ze zijn inmiddels wel zo ver dat vrouwen ook na hun zwangerschap nog een toekomst hebben, maar meer pikken ze niet. Voor jou tien anderen.' Alexander: 'Ik vind die discussie over de *work-life balance* zo beperkt. Zie dat nou eens los van hard werken of niet. Richt je vrije tijd zo goed mogelijk in, doe daar leuke dingen in. Dan houd je die balans ook.'

BEGELEIDING

De generatie-Y is ook de 'altijd-online-generatie'. En de sociale contacten gaan gewoon door onder werktijd, via Twitter en Facebook. De werkgever die hierin beperkingen oplegt, is 'niet meer van deze tijd' en 'loopt toptalent mis'. Ze hebben alle drie een Facebook-account, maar gebruiken het met mate. Natuurlijk, het is een handig hulpmiddel om contacten met verre vrienden te onderhouden en mensen te feliciteren met hun verjaardag. Maar iedereen uren achter Facebook? 'Oh nee.'

Dat hun schrijfvaardigheid stukken beter zou kunnen, een veelgehoorde klacht, daar zijn ze het mee eens. Van de opbouw van een stuk tot de juiste spelling, er valt er nog wel wat te verbeteren. Maar die achterstand, in het lager en middelbaar onderwijs opgelopen, is moeilijk in te halen, zeggen ze, zeker met de studieduurbekorting. Anne: 'Werkgevers zeggen dat we niet voldoen, maar hoe moeten we al die dingen leren in die vier jaar en ook nog stage lopen? Ik hoop dat ik in het begin van mijn loopbaan een beetje begeleiding krijg. Is het niet goed genoeg? Leer het me, graag zelfs!'

AMBITIEUS

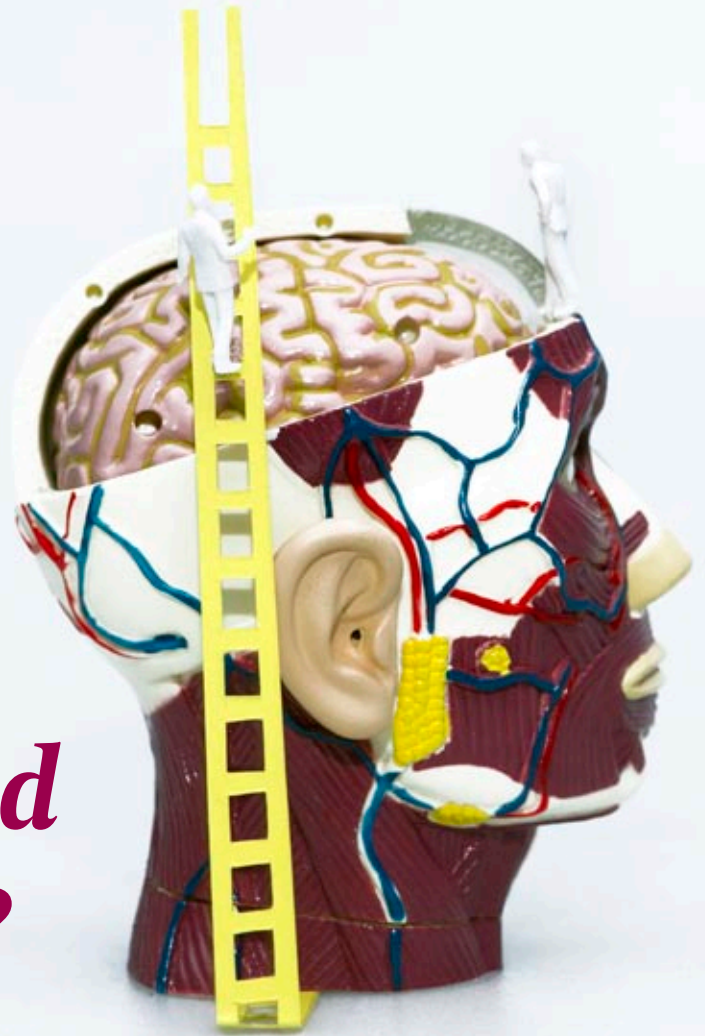
De studie zit er bijna op, het werkende leven lonkt. Willen ze bij een groot of een klein kantoor werken? En in welk rechtsgebied? Bij een groot kantoor toch wel het liefst. Justin is duidelijk: hij wil per se op de Zuidas werken, vanwege de internationale omgeving en de grote zaken. Voor veel studenten telt alleen de Zuidas, zegt Anne. 'Want ja, wie sponsoren de verenigingen en de studiereisjes? En kleinere kantoren zijn ook niet zo toegerust op kantoorbezoeken, ze kunnen niet een hele dag een groep van twintig studenten bezighouden.' Alexander: 'De grote kantoren hebben hele afdelingen die gericht zijn op recruitment. Flashy sites, reisjes. Daar kunnen de kleinere niet tegenop.' Justin: 'Maar los daarvan, als je echt ambitieus bent, heb je op een klein kantoor toch niets te zoeken?' Alexander: 'Dat ben ik niet met je eens. Op een klein kantoor kun je ook op een hoog niveau werken, alleen voor een andere cliëntèle.'

Anne: 'Ik denk dat er ondernemingsrechtelijk ook veel leuks te doen is in het mkb, maar dat werk komt natuurlijk niet terecht bij de kleinere kantoren.'

Ze is verbaasd als ze hoort dat er een groep van grote kantoren bestaat, die qua omvang en uurtarief net onder 'Zuidasniveau' zitten. 'We weten ergens wel dat ze er zijn, maar je bent er nooit geweest, dus heb je geen idee wat ze doen.'

Anne wil in het vastgoed aan de slag, dat weet ze zeker. Ze hoopt dit voorjaar haar master te halen. 'Veel vastgoedpartijen in Nederland zijn Duits. Daarom ga ik eerst naar Duitsland, om mijn Duits op te halen en het Duitse goederenrecht te bestuderen. Zodat ik straks overeenkomsten zo veel mogelijk lijkend op Duits recht kan inrichten om de cliënt tegemoet te kunnen komen. Ik hoop dat dit me een voorsprong geeft.' Alexander: 'Ik twijfel nog tussen ondernemingsrecht en vastgoed. Beide lijken me interessant. En ik wil graag in een internationale omgeving werken. Ik heb al veel gereisd. Werken in het buitenland trekt me heel erg.' Justin: 'Ik zit aan een fiscale master te denken, omdat je daar heel precies moet werken, daar houd ik van. En ik kan goed rekenen. En omdat ik het goed kan, vind ik het leuk.' ■

Artsen gaan verklaringen afgeven over wilsbekwaamheid

Is zij wel goed bij haar hoofd?

De komende dertig jaar zal het aantal mensen met dementie verdubbelen tot een half miljoen. Notarissen zullen zich daarom vaker moeten afvragen of iemand wel in staat is haar of zijn wil te bepalen. Over enkele maanden kunnen notarissen bij twijfel een verklaring vragen van een arts. Maar wanneer moet je twijfelen?

TEKST Lex van Almelo | FOTO Truus van Gog

Kun je oudjes nu ook al niet meer toevertrouwen aan de kerk? Dat vragen de neven en nichten van Antoon Jansen zich af. De vrijgezel bewoonde jarenlang met zijn ongehuwde broers en zussen een boerderij in het Brabantse Bergeijk. Hij stierf afgelopen najaar op 86-jarige leeftijd als laatste. De plaatselijke kerk heeft hij zijn hele vermogen nagelaten: een banksaldo van negen ton en een boerderij die naar schatting vier ton waard is. Volgens het *Eindhovens Dagblad* zijn de zeventien neven en nichten van 'ome Toon' woest, omdat hij drie jaar voor zijn dood zijn testament heeft aangepast. Bij het laatste bezoek aan de notaris in Waalre werd Jansen vergezeld door Andy Penne, die tot 1 augustus vorig jaar pastoor was in Bergeijk. De woede van de nabestaanden is ingegeven door de overtuiging dat hun oom al sinds 2006 dement was. Harde bewijzen voor dementie ontbreken.

Maar zuster Martinia, de non die volgens het voorlaatste testament zestig mille zou krijgen, bevestigt deze bewering. Overigens zouden de familieleden ook volgens het voorlaatste testament achter het net vissen, meldt de krant, waarin de pastoor zegt dat hij op verzoek van Jansen is meegegaan naar de notaris. Dat de trouwe kerkganger al zijn geld zou nalaten aan de kerk, was de pastoor toen wel duidelijk. Maar om hoeveel geld het ging, zou de geestelijke niet hebben geweten.

ONDER VIER OGEN

De neven en nichten hebben al contact gezocht met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), een klacht bij de tuchtrechter is niet uitgesloten. Of de notaris beter had moeten opletten, is moeilijk te zeggen. Herman Post van Stichting Alzheimer Nederland: 'Als een oom of tante langskomt met een nicht, voer dan een gesprek onder vier ogen. Ook als er een oudere binnenkomt met een naar verhouding veel te jonge vriendin.

Het kan echte liefde zijn, maar...' Volgens Post kampt een kwart miljoen Nederlanders met dementie. 'In 2040 zijn het er 400.000. Iemand met dementie is niet per definitie wils- onbekwaam. Je hebt 52 vormen van dementie. Ik kan me voorstellen dat je als notaris dan graag de deskundige mening wilt horen van een arts, geheugendeskundige of neuroloog.'

VOLGENDE STAPPEN

'Zo'n onderzoek hoeft je niet standaard te laten uitvoeren', zegt KNB-beleidsmedewerker Madeleine Hillen-Muns, wijzend op het 'Stappenplan'. De KNB heeft sinds mei 2006 een stappenplan waarmee de notaris de wilsbekwaamheid van een cliënt kan beoordelen. Volgens dit plan hoeft de notaris 'de geestgesteldheid van zijn cliënt' pas nader te onderzoeken als er aanleiding bestaat om daaraan te twijfelen. De ziekte van Alzheimer is één van de vele indicatoren om de twijfel te voeden. Bij twijfel moet de notaris de cliënt flink doorvragen in een gesprek onder vier ogen, bij voorkeur in de eigen omgeving van de cliënt. Als de notaris dan tot de conclusie komt dat de cliënt voor wat de gevraagde dienst betreft niet wilsbekwaam is, kan deze 'ter verificatie' een algemeen psychiatrisch/geriatriesch onderzoek laten uitvoeren door

een niet-behandelend arts, aldus het Stappenplan. De KNB gaat dit protocol binnenkort herzien, samen met de Stichting Alzheimer Nederland en de notariële specialistenvereniging EPN (Vereniging van Estate Planners in het Notariaat). Alzheimer Nederland stelt onder meer enkele nieuwe indicatoren bij onterving voor. Dat de cliënt van buiten de gemeente komt, kan bijvoorbeeld duiden op 'shoppen'. Alleenstaanden zouden ook altijd moeten langskomen op kantoor. Verder vindt de stichting dat de notaris (een netwerk van) deskundigen moet kunnen raadplegen, op kosten van de cliënt.

EENHEIDSWORST

Vier jaar geleden zei een Nijmeegse notaris in *Notariaat magazine* (2008/3) dat artsen hun vingers niet willen branden aan een verklaring over de wilsbekwaamheid van een patiënt. De behandelend arts mag de vertrouwensrelatie met zijn patiënt niet schaden door zich over de geestelijke vermogens uit te laten. Andere

van de Commissie Levenstestament van de EPN samen met Autar en de VIA overleg over het EPN-VIA-protocol, dat een aanvulling vormt op het KNB-Stappenplan en beschikbaar is voor alle notarissen. 'Het gaat niet altijd om de vraag of de cliënt een bepaalde transactie kan overzien. Bij het levenstestament is het veel ingewikkelder omdat het om veel meer situaties gaat. In één op de tien gevallen gaat de volmacht pas in als de wilsonbekwaamheid is vastgesteld. We gaan eerst een pilot doen, waarbij het bureau Trompetter & Van Eeden vijftig verklaringen afgeeft aan notarissen. Aan de hand daarvan bekijken we of het protocol moet worden aangepast.'

UNIFORMITEIT

EPN heeft gekozen voor de VIA, omdat de vereniging uniformiteit kan waarborgen. Die uniformiteit is niet alleen van belang voor de acceptatie van de verklaringen. Het kan ook 'shoppen' bij de soepelste dienstverlener voorkomen. VIA-voorzitter Saskia van der

TUCHTRECHT

Op 19 januari zullen de EPN en de VIA het protocol presenteren tijdens een cursus voor notarissen en leden van de Notariskamer. In de rechtspraak van de Notariskamer neemt het Stappenplan een belangrijke plaats in. Maar medio vorig jaar (LJN BQ9860) gaf de tuchtrechter in hoger beroep ook aan dat de notaris de stappen niet altijd hoeft te zetten. Een 79-jarige man stond onder behandeling wegens dementieklachten en deed al jaren zijn eigen administratie niet meer. De notaris wist dit niet toen de man zijn testament kwam wijzigen. Vijf maanden later werd diens vermogen onder bewind gesteld. Onder deze omstandigheden was er onvoldoende aanleiding om te twifelen aan de wilsbekwaamheid en hoefde de notaris geen nader onderzoek in te stellen.

Advocate Harriët Delhaas denkt niet dat notarissen door het EPN-VIA-protocol vaker een medisch onderzoek moeten vragen: 'Je kunt niet voor de zekerheid alle oude alleenstaanden laten onderzoeken. Niet iedereen wil zo'n test. De vraag blijft: wanneer moet je gaan twifelen? Dat is niet in een richtlijn vast te leggen. Daarom is mijn advies: blijf je ervan vergewissen hoe een cliënt tot zijn wens komt en of de gevolgen hem duidelijk zijn. Daarbij is de indruk die een cliënt in een gesprek maakt van groot belang.' ■

'De verklaring van de arts is één van de elementen die je in het dossier legt'

artsen die zich erover willen buigen, waren niet te vinden. Dus hoe zeil je dan als notaris tussen de ministerieplicht en het tuchtrecht door? Voor de EPN was de problematiek aanleiding op zoek te gaan naar deskundigen. EPN-voorzitter Aniel Autar: 'Via via kwamen wij terecht bij de VIA, de wetenschappelijke Vereniging van Indicerende en adviserende Artsen. Tot voor kort zei deze vereniging: "Dat mogen wij niet doen." Nu hebben wij met de vereniging een protocol afgesproken. Daarin staat onder meer hoe de notaris zijn vraag moet formuleren. Voor een duidelijk antwoord moet dat heel zuiver gebeuren, want wilsonbekwaamheid is geen eenheidsworst. Zo kan iemand in de ene situatie nog exact weten waar het over gaat, maar in de andere niet. De verklaring van de arts is dan één van de elementen die je in het dossier legt.' Chanien Engelbertink voerde als voorzitter

Merwe: 'Onze vereniging is gericht op kennis delen, kwaliteitsbevordering en scholing. Als de pilot is afgerond, gaan we het project breed uitzetten. Onze leden kunnen een cursus volgen om de handelingsbekwaamheid van mensen te beoordelen door vragen te stellen en lichamelijk onderzoek te doen. Niet alleen bij dementie, maar ook bij ALS, afasie, manisch-depressiviteit en hersenletsel. Dat mondt uit in een register met deskundige artsen, die puur een verklaring afgeven op welke terreinen de wilsonbekwaamheid zich voordoet. Die stellen zij niet alleen op voor notarissen; ook rechters en accountants zijn hierin geïnteresseerd.' Theo Trompetter van Trompetter & Van Eeden: 'De pilot begint in het eerste kwartaal van dit jaar. Wij streven naar een standaardwerkwijze. Dat betekent dat de prijzen niet erg uiteen zullen lopen. Maar over de kosten van een onderzoek kan ik nu nog niets zeggen.'

Eén op de vijf wordt dement

De kans dat iemand dement wordt, is 20 procent, bij vrouwen zelfs 30. Naarmate men ouder wordt, neemt de kans op dementie toe. Van de mensen boven de 90 jaar is ruim 40 procent dement.

Momenteel zijn er in Nederland 235.000 mensen met dementie, van wie 12.000 jonger dan 65 jaar. Door de vergrijzing zal dat aantal in 2050 naar verwachting zijn opgelopen tot ruim een half miljoen mensen. (bron: Alzheimer Stichting Nederland)

Multidisciplinaire
dienstverlening

Specialiseren, maar dan anders

Wie zich specialiseert, graaft zich soms zo diep in een rechtsgebied in dat het grote geheel uit beeld verdwijnt, signaleert Wouter Burgerhart, adviseur en hoogleraar. 'Wat heeft mijn cliënt nodig? Dát moet de notaris zich afvragen. Hij kan zijn expertise beter gebruiken dan nu meestal gebeurt. Specialiseren kan ook anders.'

TEKST Henriëtte van Wermeskerken | FOTO Truus van Gog

Specialisatie is onvermijdelijk. Maatschappelijke ontwikkelingen, een overdaad aan regelgeving en economische omstandigheden zorgen ervoor dat maar weinig notarissen eraan zullen ontkomen. Een kleine groep houdt vast aan de traditionele brede dienstverlening: de notaris als een soort huisarts die een breed palet aan diensten biedt en alleen naar een collega verwijst als het om iets zeer specialistisch gaat. Anderen specialiseren naar rechtsgebied. Traditioneel zijn dat onroerendgoedrecht, ondernemingsrecht en personen- en familieright. 'Dat zijn de drie smaken', zegt Wouter Burgerhart, adviseur op het gebied van estate planning en hoogleraar Fiscale aspecten van de notariële rechtspraktijk. 'Wie zich specialiseert, is geneigd zich in een van die

drie kolommen terug te trekken. Men raakt in een uithoek van het recht terecht en ziet het grotere geheel niet meer. Dat geldt trouwens voor juristen in het algemeen, niet alleen voor notarissen. Een vraagstuk vraagt zelden om maar één discipline, meestal gaat het om een combinatie. Notarissen beschikken vanuit hun opleiding al over zowel civielrechtelijke als fiscaalrechtelijke kennis en hebben geleerd in die combinatie te denken. De notaris heeft dus een voordeel ten opzichte van andere juristen; een voordeel dat hij niet genoeg gebruikt.'

MAATSCHAPPELIJKE PROCESSEN

Specialisatie is belangrijk, maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs op een bepaald rechtsgebied. Liever niet zelfs, wat Burgerhart betreft. Want de cliënt heeft meer aan een

notaris die op meerdere rechtsgebieden thuis is en de onderlinge verbanden ziet. 'Het gaat om maatschappelijke processen', zegt Burgerhart. 'Bijvoorbeeld: iemand gaat samenwonen en koopt een huis. Dan heeft hij advies nodig over zowel onroerendgoedrecht als personen- en familieright, waarbij de fiscale aspecten ook meegenomen worden. Of iemand start als ondernemer. Of een ondernemer wordt 65 en vraagt zich af wat dat betekent voor verschillende aspecten van zijn leven. Dit zijn fasen in het leven van mensen waarin dingen gebeuren die juridische gevolgen hebben, waarin men juridisch advies nodig heeft. De notaris kan dat bieden, juist omdat hij al gewend is om in meerdere disciplines van het recht te denken.' Burgerhart ziet in dit soort specialisaties, die hij vakspecialisaties noemt, nieuwe kansen en mogelijkheden voor de notaris. 'De cliënt van vandaag zoekt het beste advies voor een redelijke prijs. Men wil niet naar drie of vier verschillende adviseurs voor het kopen van een huis met alles wat daarbij hoort. Naar de notaris moet men voor de akte, maar die moet dan ook de vraag kunnen beantwoorden

‘De notaris moet geen akte aanbieden, hij moet het probleem van zijn cliënt oplossen’

op wiens naam dat huis het beste kan komen met het oog op de inkomstenbelasting, bijvoorbeeld. En hoe het in het huwelijks-goederenregime van de eigenaars past. Een multidisciplinaire dienstverlening. De cliënt wil niet tegen de secties rood, geel en blauw, zoals ik de traditionele disciplines noem, aanlopen. En dat is ook niet nodig, als de notaris stukjes van elk van die secties tot zijn kennisgebied gaat rekenen, afhankelijk van wat zijn cliëntèle nodig heeft.’

VERKEERDE BENADERING

Burgerhart wil af van het idee dat de cliënt naar de notaris móet; de cliënt moet iets van de notaris willen. ‘Je moet naar de notaris als je een akte nodig hebt. In de huidige samenleving vindt men het niet prettig om verplicht ergens naar toe te gaan. In die zin zit de akte de notaris eigenlijk in de weg’, vindt Burgerhart. De notaris zou een adviseur moeten zijn bij fasen in het leven van de cliënt, of in maatschappelijke processen die hij doormaakt. ‘Stel, er staat in de agenda: X en Y komen voor een testament. De cliënten komen binnen en de notaris zegt: “Zo, u komt voor een testament.” Dat is een verkeerde benadering. Misschien zijn deze cliënten wel veel beter geholpen met een advies over een levensverzekering of een pensioenvoorziening. Of over een wijziging van hun huwelijksvoorwaarden. De notaris moet niet vanuit zijn akte denken, maar vanuit de vraag van de cliënt. Wat is het probleem waarmee de cliënt komt? Te vaak wordt de akte gezien als het gestolde advies. Maar de notaris moet geen akte aanbieden, hij moet het probleem van zijn cliënt oplossen. Ik vind de discussie over tarieven niet interessant. Wat mij betreft gaan de tarieven voor akten terug naar nul. Dan declareert de notaris voor het advies, voor de werkzaamheden die

hij verricht, of dat nu uitmondt in een akte of niet. Hooguit rekent de notaris voor het registreren en bewaren van aktes, of voor andere formaliteiten, als een soort leges.’ Het voordeel van kennis van meerdere rechtsgebieden dat de notaris van huis uit heeft, wordt onvoldoende ingezet, aldus Burgerhart. ‘Als een notaris zegt: ik doe de overdracht van het pand want die akte moet hier worden gepasseerd, maar voor het fiscale deel moet de cliënt maar naar een belastingadviseur, dan laat hij werk liggen.’

VAKSPECIALIST

Van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd, zo ziet Burgerhart de rol van de notaris van de toekomst. Het is de cliëntèle die het aanbod van de notaris bepaalt. ‘Zit je op een bedrijventerrein tussen de startende ondernemers, dan zou dat je expertise moeten worden. Wat je doet, wordt bepaald door wat je kantoor als advies kan verkopen; de cliënt bepaalt welke specialisaties er moeten zijn.’ Burgerhart vindt het jammer dat notarissen hun kennis niet beter gebruiken. Meer dan andere adviseurs zijn zij gewend om op meerdere terreinen van het recht te bewegen. ‘De notaris die adviseert over relatievermogensrecht moet ook de fiscaalrechtelijke aspecten zien. En de notaris die over schenkingen adviseert, moet zich realiseren dat recente wijzigingen van de successiewet gevolgen kunnen hebben voor de herroepelijke schenking. Zo moet de formulering van herroepelijke schenkingen misschien worden aangepast. Wie over schenkingen adviseert, moet het verband met het erfrecht en de erfbelasting, maar bijvoorbeeld ook de inkomstenbelasting en de sociale wetgeving, kennen.’ Dit soort vakspecialisaties biedt kansen waar de notaris op in kan springen, mits hij niet

meer vanuit aktes denkt. ‘Je ziet een ontwikkeling naar afschaffing van notariële monopolies. De betrokkenheid van de notaris bij de oprichting van een eenvoudige bv dreigt te verdwijnen. Men denkt erover om huwelijksvoorwaarden niet meer uitsluitend door notarissen te laten opstellen. Allemaal redenen voor de notaris om zijn dienstverlening eens onder de loep te nemen en zich te vergelijken met andere adviseurs, zoals advocaten en fiscalisten. Als vakspecialist kan de notaris een zeer waardevolle adviseur voor zijn cliënten zijn. Zijn wettelijke taken en plichten hoeven daarbij niet in de weg te staan.’ ■

Wouter Burgerhart richt zich in zijn adviespraktijk met name op estate planning voor ondernemers. In december 2011 hield hij zijn oratie ‘Als je begrijpt wat ik bedoel’, over het fenomeen dat begrippen in verschillende rechtsgebieden verschillende betekenissen kunnen krijgen. Hij is hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen met als leeropdracht de fiscale aspecten van de notariële rechtspraktijk. In 2008 promoveerde Burgerhart bij prof. mr. M.J.A. van Mourik op een proefschrift over de waarde van ondernemingen in het erfrecht.

OPINIE

Verplichte excedentverzekering heeft een maatschappelijke rol

In een procedure bij de Rechtbank Leeuwarden tegen de KNB wegens de verplichte deelname aan de excedentverzekering, is een aantal notarissen door de rechtbank in het gelijk gesteld. Maar is dit wel de juiste weg die we in moeten slaan? Notaris Hans de Jonge denkt van niet.

| TEKST Hans de Jonge

Al jaren houd ik mijn cliënten bij het passeren van een hypotheekakte het volgende voor: 'Nadat de hypotheekakte is ondertekend, ontvangt de bank van de notaris een notarisverklaring. Banken hechten daaraan groot belang, gezien het feit dat als de notarisverklaring even uitblijft de bank onmiddellijk aan de lijn hangt. Mede op basis van de notarisverklaring weet de bank zich namelijk verzekerd van een rechtsgeldige hypotheekvestiging. Als er daarbij door de notaris beroepsfouten zijn gemaakt, is de notaris aansprakelijk. De schade die de bank daardoor lijdt, wordt gedekt via de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Omdat hypotheek een lange looptijd hebben, is het mogelijk dat een schadegeval zich echter eerst na vele jaren manifesteert. De notaris en zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekering zijn er dan (wellicht) niet meer. Toch blijft het risico van de bank gedekt, omdat de opvolger verplicht is het risico van zijn protocolvoorgangers te verzekeren op zijn eigen beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Doordat het risico van de bank op deze wijze ook voor de lange termijn is gedekt, profiteert uiteindelijk de cliënt daarvan. Geen risico voor de bank betekent immers een lagere rente. De (verplichte) notaris kost dus wel geld, maar levert ook een belangrijk voordeel voor de cliënt op.'

GARANTIE

Ik zie daarmee de beroepsaansprakelijkheidsverzekering als een belangrijk

onderdeel van de legitimering van de (verplichte) inschakeling van de notaris. Nu echter notarissen volgens deze rechtbankuitspraak niet meer verplicht zijn deel te nemen aan de excedentverzekering, valt mijns inziens dit belangrijke argument voor de inschakeling van de notaris weg. Immers, er is daardoor voor de bank geen enkele garantie meer van afdoende dekking op langere termijn, gezien de – ook bij kleinere praktijken – relatief geringe primaire dekking. Dat de betreffende notarissen in de procedure slechts een kleine praktijk hebben, lijkt mij geen doeltreffend argument. Ook het risico van protocolvoorgangers moet afdoende gedekt zijn, en die kunnen in hun tijd een veel omvangrijker praktijk hebben gevoerd of risicovoller te werk zijn gegaan. Daarnaast moeten banken er van verzekerd zijn dat het risico van beroepsfouten afdoende is gedekt, ongeacht de dekking van de passerende notaris of zijn ambtsopvolger. Als daar niet meer aan wordt voldaan, zal inschakeling van de notaris aan de bank geen enkele financiële zekerheid meer geven op langere termijn. Het nuancerende standpunt van eveneens de Rechtbank Leeuwarden (24 augustus 2011, LJN BR5872) omtrent de strekking van de notarisverklaring is inmiddels achterhaald door de verzwaarde rechercheplicht en de betere toegankelijkheid van de te raadplegen registers (de betreffende zaak speelde immers al in 2007, dus voor invoering van het Reglement Rechercheren registergoederen op 1 oktober 2010).

LANGERE TERMIJN

Het voorbeeld van de hypotheek is uiteraard slechts illustratief. Ook in vele andere gevallen van inschakeling van de notaris speelt de gegarandeerde dekking van schade op lange termijn. Schade door notariële beroepsfouten zullen zich immers vaak pas op langere termijn manifesteren. Eerst na het overlijden van de testateur of na echtscheiding zullen

fouten in het testament respectievelijk de huwelijkse voorwaarden aan het licht komen.

MAATSCHAPPELIJK ARGUMENT

Notarissen zouden het grote belang voor het publiek van hun hoge verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering moeten uitbaten en benadrukken. Mij bekruipt echter het gevoel dat met het aanvechten van de verplichte excedentverzekering een belangrijk maatschappelijk argument voor notariële inschakeling juist om zeep wordt geholpen. Gezien de vele externe aanvallen op het notariaat (zie de voorgenomen afschaffing van inschakeling van de notaris bij oprichting van de eenmans-bv, de merkwaardige versoepeling met behulp van de voormalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de verklaring van erfrecht, de voorgenomen mogelijkheid van voogdijbenoeming via aantekening in het gezagsregister) kan het notariaat deze interne aanval er niet ook nog eens bij hebben. Zouden de individuele belangen van sommige notarissen niet moeten wijken voor het maatschappelijk argument? Teruggrijpend op het voorbeeld van de hypotheek zullen immers cliënten zelf voor dekking van mogelijke schades moeten zorg dragen. Zoals de rechtbank in de beoordeling al suggereert als het gaat om individuele verzekering (onder 4.5: 'Dat de kosten per notaris dan wellicht hoger zijn doet daar niet aan af.') zal dat ongetwijfeld hogere kosten voor cliënten met zich meebrengen.

De VOC is een feit!

Voor (kandidaat-)notarissen die lid willen worden van de VOC, de Vereniging voor Ondernemingsrechtsspecialisten in het Notariaat, gelden bepaalde lidmaatschapscriteria met betrekking tot kennis en ervaring. Voor hen gaat de VOC onder meer opleidingen en studiebijeenkomsten aanbieden. De VOC wordt hét platform voor kennisuitwisseling voor de beroepsgroep.

In het VOC-bestuur nemen zitting: voorzitter Ruud van Helden (notaris te Amsterdam en lid van de Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht), Isabelle Cox (notaris te Veenendaal) en Casper Jones (kandidaat-notaris te Amersfoort).

.....
Nadere informatie volgt in het voorjaar 2012.
U kunt zich aanmelden via info@voc-notaris.nl
.....

Verstand van de inhoud en gevoel voor de agrarische klant

De economische crisis dwingt het notariaat goed na te denken over het tonen van toegevoegde waarde en kwaliteit aan de markt. Specialisatie binnen notariskantoren draagt hieraan bij. In grote delen van Nederland bestaat behoefte aan een agri-notaris, want agrariërs zijn niet alleen veehouders, maar bijvoorbeeld ook bollentelers, paardenfokkers en groentetelers.

(al dan niet meewerkende) familie, maken de agri-notaris tot een echte specialist en vertrouwenspersoon. Lokale naamsbekendheid volgt dan al snel. De agri-notaris specialiseert zich op onderwerpen als pacht, kavelruil, huwelijkse voorwaarden en testamenten specifiek voor agrariërs, BOR, WBR en andere fiscale ontwikkelingen.

Specialist en vertrouwenspersoon

Verstand van de inhoud maar vooral ook het gevoel voor de agrarische klant en de mogelijk gecompliceerde verhoudingen binnen de

Agri-notaris worden?

De VASN Beroepsopleiding voegt ook dit jaar weer veertien enthousiaste en betrokken specialisten toe aan het notariaat. Ook agri-notaris worden? [Www.vasn.nl](http://www.vasn.nl).

UITGELICHT

CURSUSSEN

Op 19 januari 2012 organiseert de EPN in samenwerking met de wetenschappelijke Vereniging van Indicerende en adviserende Artsen (VIA) de cursus **EPN Protocol Wils- onbekwaamheid**. Tijdens deze bijeenkomst wordt aangegeven hoe en welke artsen u kunt raadplegen als u met een wilsonbekwame cliënt te maken denkt te krijgen.

Korte omschrijving cursus

Stel een moeder van 85 jaar wil haar woning overdragen aan één van de kinderen die bij haar inwoont. Tevens wil ze een testament opmaken ten voordele van dit kind en een levenstestament waarbij dit kind alle bevoegdheden krijgt om het vermogen, waaronder de bankrekening, te beheren namens moeder. De verhouding met de andere kinderen is verstoord. U wilt voorkomen dat hier sprake is van verminderde wilsbekwaamheid bij mevrouw. Als notaris krijgt u vaker te maken met een vermoeden van wilsonbekwaamheid. Het passeren van een akte waarin een wilsonbekwame compareert, heeft civielrechtelijke, maar ook tuchtrechtelijke consequenties.

.....
Meer informatie en inschrijving:
www.epn-notaris.nl
.....

VMSN

Op 22 november 2011 stemde de Eerste Kamer tegen het wetsvoorstel 'echtscheidingsnotaris'. De VMSN was nauw betrokken bij dit wetgevingsproces en vindt het jammer dat het is afgewezen. Er zijn echter voldoende aanknopingspunten uit dit wetgevingstraject om verder te gaan met voorstellen die de burger tegemoetkomen in de vrijheid van echtscheiding. VMSN zal zich daarvoor inzetten.

Opleiding scheidingsbemiddeling

Scheidingsbemiddeling is een groeiende markt binnen het notariaat. De VMSN-opleiding tot scheidingsbemiddelaar is dit jaar weer met veel enthousiasme ontvangen. De opleiding start mogelijk vaker op basis van het aantal voorinschrijvingen. Hebt u interesse? Meld u bij het secretariaat: info@vmsn.nl
.....

EPN

De EPN houdt haar leden op de hoogte van alle relevante aspecten van de estate planningspraktijk, onder andere door het aanbieden van verdiepings- en actualiteitencursussen tegen een gereduceerd tarief. Daarnaast speelt de EPN in op de actualiteiten door wetenschappelijke publicaties en contacten in de media en politiek. Mede dankzij onze kritische opstelling is het amendement aangenomen op grond waarvan de executeur zich kan verweren tegen de onbeperkte aansprakelijkheid voor de erfbelasting. Alle inhoudelijk relevante publicaties vindt u in het nieuwsarchief op onze website.

Levenstestament

Onlangs heeft de EPN het wetsvoorstel Levenstestament gepresenteerd. Voorzitter Aniel Autar

VERENIGINGSNIEUWS

doet thans samen met een afgevaardigde van de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) een rondgang langs de fracties in de Tweede Kamer. De VVD is enthousiast over ons wetsvoorstel. CDA en PvdA staan op de agenda voor dit jaar.

Ook buiten de politiek en het notariaat is men enthousiast over het levenstestament. In het op 27 januari 2012 te verschijnen boek *Het einde van de privacy* van trendwatcher Adjiedj Bakas is de EPN-column 'Levenstestament regelt je digitale nalatenschap' opgenomen. Bakas heeft toegezegd het EPN-levenstestament te zullen promoten.

Beroepsopleiding

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de EPN-beroepsopleiding. Meer informatie en inschrijving: www.epn-notaris.nl
.....

Bedenklijke ontwikkelingen

Zoals bekend hoeven banken van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voortaan niet altijd meer een verklaring van erfrecht te vragen. Alleen bij een rekening-saldo hoger dan 100.000 euro of in complexe situaties is de verklaring nog wel nodig. Daarnaast kunnen banken altijd een individuele afweging maken of een verklaring van erfrecht uit het oogpunt van zekerheid noodzakelijk is.

OPMERKELIJK EN BEDENKELIJK

Een opmerkelijke en, om meerdere redenen, zeer bedenkelijke afspraak. Opmerkelijk, omdat de verklaring van erfrecht sinds jaar en dag toch echt een zaak van het ministerie van Financiën is, en niet van BZK. Bedenklijk, omdat het erop lijkt dat de banken zich op oneigenlijke gronden (vermeende administratieve lastenverlichting) door de minister van BZK onder druk hebben laten zetten. Die lastenverlichting is echter hoogst onzeker. Bedenklijk bovendien ook, omdat de gemaakte afspraken niet zonder risico's zijn voor de langstlevenden. Wanneer zij willen weten of ze moeten verwerpen of niet en welke juridische gevolgen dat heeft, kan de bank hun vragen natuurlijk niet beantwoorden.

Weet de bank veel! De klant zal dus alsnog naar een notaris moeten voor deskundig advies. Bedenklijk is het bovenal voor die erfgenamen die hebben aanvaard bij de ene bank en er vervolgens achterkomen dat er bij een andere bank schulden zijn. Als zij straks zonder verklaring van erfrecht zomaar kunnen beschikken over een bankrekening en daarmee feitelijk handelingen verrichten, kan van verwerpen of beneficiair aanvaarden al geen sprake meer zijn. Ook kunnen zich allerlei problemen voordoen in situaties waarbij

sprake is van een tweede echtgenoot, kinderen uit een eerder huwelijk, mensen met een dubbele of buitenlandse nationaliteit, of een buitenlands testament.

De minister schermt met grote getallen als het gaat om de 'enorme' besparingen die met deze maatregel gerealiseerd kunnen worden voor wel 50.000 erfgenamen. Ik heb het niet nageteld, maar dat aantal lijkt me volledig uit de lucht gegrepen, wanneer men bedenkt dat het totale aantal overledenen in 2009 ongeveer 130.000 bedroeg. Een eventuele besparing is dus vele malen geringer.

ONGEWENSTE BIJEFFECTEN

Gelet op het vorenstaande kunnen we niet anders concluderen dan dat de afgesproken werkwijze door de banken niet gewenst kan zijn. Weliswaar gaan zij nu inlichtingenformulieren gebruiken om problemen en risico's te ondervangen, maar dat ontslaat hen niet van hun aansprakelijkheid, al doen ze zelf anders voorkomen. De KNB heeft hen, maar ook Financiën, hier herhaaldelijk en zeer indringend op gewezen. Als banken verstandig zijn, zullen zij – zoals ze zelf hebben aangegeven in hun berichtgeving – uit oogpunt van rechtszekerheid nog regelmatig een verklaring van erfrecht vragen.

Ook een korte rondgang bij medewerkers van banken bij mij in de buurt leerde mij dat niemand zit te wachten op de ongewenste bijeffecten (meer werk en uitbreiding van hun aansprakelijkheid) van de gemaakte afspraken.

DIENST

Mijn kantoor biedt aan de erfgenamen bij te staan bij het invullen van een vragenlijst van de bank. Op deze manier maken we onze rol als deskundige familierechtjuristen waar en bewijzen we ook de banken een dienst. Daar kan toch niemand bezwaar tegen hebben? ■

Geertjan Sarneel | VOORZITTER KNB

KNB Cursusagenda

9 februari 2012

Notaris 2.0 praktijkcursus

U gaat zelf aan de slag achter de laptop en krijgt handigheid in het dagelijkse gebruik van nieuwe media om zo in contact te komen met nieuwe klanten om uw omzet te verhogen.

14 februari 2012

Fiscale aspecten van echtscheiding (dag 3)

Een advies dat civielrechtelijk klopt, mag fiscaal geen (onaangename) verrassingen hebben! Tijdens deze cursus wordt ingegaan op het vernieuwde fiscaal partnerschap alsmede de eigen woning.

13 maart 2012

De 'fun' van ondernemen (module Leergang Managementvaardigheden)

Na het volgen van deze module weet u op welke manier u succesvol kunt ondernemen.

19 en 26 maart 2012

Testamenten maken

Testamenten opstellen gebaseerd op het nieuwe erfrecht en de nieuwe successiewet.

20 maart en 19 april 2012

Managen van verwachtingen

Deze training biedt praktische handvatten, tools en tips om de verwachtingen inzichtelijk te krijgen en te managen.

20 maart 2012

Strategie en business planning (module Leergang Managementvaardigheden)

Een helder beeld krijgen van wat strategie is, en wat *do's* en *dont's* zijn bij strategievorming. Nadenken over de positie van het eigen kantoor en de omgeving waarin het opereert.

27 maart 2012

Workshop notaris 2.0

YouTube, blog, chat, sociale netwerken als LinkedIn, Facebook, Twitter. Je hoort er dagelijks over, maar wat kun je daar als notaris mee?

3, 4 en 18 april 2012

Financiële besturing voor het notariaat

Verkrijg enige vaardigheid in het opstellen van financieel-economische overzichten die nodig zijn voor de (exploitatie)besturing van uw kantoor, alsmede het beoordelen

van financiële gegevens die anderen (accountant, boekhouder) u aanleveren.

16 april 2012

Afwikkeling nalatenschap en testamenten, civiel en fiscaal

Inzicht krijgen in de civielrechtelijke en fiscale gevolgen van bij de boedelafwikkeling te maken keuzes.

18 en 19 april, 9, 10, 23 en 24 mei 2012

Specialistenopleiding tot VMSN-mediator

Na het volgen van deze praktijkgerichte opleiding kunt u zich inschrijven voor de specialistenopleiding tot VMSN-echtscheidings-specialist.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursus-aanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/Opleidingen

Veranderingen Wna per 1 januari

De notaris moet binnenkort ook dienstweigeren als hij vermoedt dat zijn dienst in strijd is met de wet of de openbare orde, en dus niet alleen in het geval hij daarvan overtuigd is. Daarnaast is de ministerieplicht versoepeld: doorverwijzen mag in het belang van de cliënt en wanneer het niet om algemeen gebruikelijke werkzaamheden gaat. Dit zijn de belangrijkste wijzigingen voor de notarispraktijk uit de wet-Hammerstein (artikel 21) die op 1 januari in werking treden. Deel 2 van de wet-Hammerstein (wijzigingen die samenhangen met het nieuwe stelsel van toezicht en tuchtrecht) treedt naar verwachting op 1 juli 2012 in werking.

ANDERE WIJZIGINGEN

Het verbod op borgstelling is aangepast en geldt voortaan expliciet niet voor zover dit redelijkerwijs nodig is voor de uitoefening van het ambt of voor persoonlijke doeleinden (artikel 23, tweede lid, onder c).

De doorbreking van de geheimhoudingsplicht jegens de auditoren van de KNB en de plicht om mee te werken aan een audit, die tot nu toe in de Verordening op de kwaliteit waren geregeld, zijn nu in de wet opgenomen (artikel 61a). Belanghebbenden die bezwaar hebben tegen een beslissing op grond van de Verordening opleiding kandidaat-notarissen kunnen nu rechtstreeks bezwaar maken bij het KNB-bestuur in plaats van bij de Commissie van Toezicht beroepsopleiding notariaat (artikel 33-36). Daarna blijft beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de Raad van State mogelijk.

DEEL 2 OOK PER 1 JULI 2012

Naar verwachting treedt deel 2 van de wet-Hammerstein op 1 juli 2012 in werking, waaronder het nieuwe, integrale, toezicht door het Bureau Financieel Toezicht (BFT) en het nieuwe tuchtrecht met vijf nieuwe kamers voor het notariaat in plaats van de huidige negentien kamers van toezicht. Andere wijzigingen betreffen de toegevoegd notaris, de zij-instroom, de invoering van een klachten- en geschillenregeling, die de regeling van declaratiegeschillen door de ringvoorzitters vervangt, en de overgang van de registratie van allerlei gegevens over de notaris naar de KNB.

VOORBEREIDINGEN

De KNB is druk met de voorbereiding van de regelgeving en uitvoeringswerkzaamheden die voortvloeien uit de invoering van de wet-Hammerstein. Zo zal de KNB de bepalingen over dienstweigeren en doorverwijzing verder uitwerken in een verordeningstekst. Verder vindt overleg plaats met het ministerie van Veiligheid en Justitie en het BFT over nieuwe ministeriële regelingen voor de Commissie toegang notariaat, renteberekening en incidentenmelding. Met de Geschillencommissie wordt de invoering van de Geschillencommissie Notariaat voorbereid. Over de daarvoor vereiste algemene voorwaarden overlegt de KNB met de Consumentenbond. Op het bureau van de KNB wordt het nieuwe register voor het notariaat in fasen ingevoerd.

INFORMATIEPLICHT DERDENGELDENREKENING

Een andere belangrijke wijziging van de Wna die op 1 januari in werking treedt, is de Informatieplicht derdengeldenrekening notariaat (artikel 25). De notaris moet, in uitzondering op zijn geheimhoudingsplicht, aan de inspecteur of ontvanger van de Belastingdienst, de rechter-commissaris, officier van justitie of opsporingsambtenaar op diens verzoek of vordering bepaalde gegevens verschaffen over betalingen via zijn kwaliteitsrekening.

Nadere informatie: KNB, afdeling praktijk-uitoefening of Notarieel Juridisch Bureau, telefoon 070 3307139 (praktijkuitoefening@knb.nl)

Zó zijn we niet getrouwd

Op 16 januari start de publiekscampagne 'Zó zijn we niet getrouwd'. Doel: mensen bewustmaken van hun persoonlijke situatie. Passen de afspraken die jaren geleden zijn gemaakt nog wel bij de huidige situatie? De komst van kinderen, het starten van een eigen bedrijf, een toekomstige schenking, verhuizing naar het buitenland. Redenen genoeg om na te gaan of de gemaakte voorwaarden nu nog voldoen.

DOEL EN BOODSCHAP

De campagne richt zich in het bijzonder op stellen die al getrouwd zijn, geregistreerd partnerschap hebben of samenwonen. Maar ook voor mensen die in het huwelijksbootje stappen of plannen hebben om te gaan samenwonen, is het goed vooraf na te denken over de meest geschikte voorwaarden. Onderliggende boodschap in de campagne is het feit dat de notaris er voor mensen is op belangrijke momenten in hun leven. Het is belangrijk je goed te laten voorlichten door een deskundig adviseur, die zorgt dat alles wettelijk gezien goed is geregeld, maar die ook de mens niet uit het oog verliest.

DIGITALE SERVICE

Centraal in deze campagne staat de website zozijnwenietgetrouwd.nl. Deze website biedt een online test, de brochure Samen Verder, een drietal praktijkvoorbeelden met herkenbare situaties en veelgestelde vragen. Via NotarisNet (*Eigen kantoor/Publiciteit*) vindt u een aantal communicatiemiddelen die u ook kunt tonen op uw eigen website. Het gaat om campagnebanners, de online test met advies en de brochure in twee varianten: doorbladerbaar en een 'download'. De brochure is zoals eerder gemeld ook in papieren vorm te bestellen via onze webshop. Voor vragen over de campagne en brochure kunt u terecht bij de afdeling Communicatie van de KNB, Annelies van der Laan, telefoon 070 3307169 (a.vanderlaan@knb.nl).

DORENBOS | RASCH MAKELAARS

TE HUUR / TE KOOP:
PRAKTIJKRUIJME
ESLAAN 7 TE BUSSUM

Centraal en goed te bereiken praktijkruimte op begane grond en souterrain van 437 m2 met voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein. Het pand is zeer geschikt voor een groepspraktijk.

Huurprijs: € 60.000,- per jaar excl. btw.

Vraagprijs: € 720.000,- k.k.

www.dorenbosrasch.nl
035-6243201

De notaris had de koper moeten attenderen op de te verwachten ruilverkavelingsrente

Uitspraak: *waarschuwing*

Casus

Huis gekocht. In de koopovereenkomst is opgenomen dat alle lasten en beperkingen met betrekking tot de woning door de koper worden aanvaard. Een jaar of drie later valt een aanslag ruilverkavelingsrente op de deurmat. Onverwacht, want noch de verkoper, de makelaar, of de notaris had van deze toekomstige last melding gemaakt. De ruilverkavelingsrente is vastgesteld op totaal 1.275 euro. De teleurgestelde koper werpt dit de notaris voor. Deze wijst het verwijt af. In de eerste plaats had de koper het zelf kunnen onderkennen, want op een hem als bijlage bij de koopovereenkomst toegezonden kopie van het kadastraal extract stond vermeld: 'RVK-rente te verwachten'. In de tweede plaats lag het niet op de weg van de notaris, maar op die van de verkoper, casu quo diens makelaar om de koper hierover vooraf in te lichten.

Overwegingen

De kamer is niet onder de indruk van het verweer. De notaris is verplicht om er zich van te vergewissen dat de koper zich realiseert welke financiële verplichtingen hij aangaat. De notaris had op het kadastraal extract gezien dat er te zijner tijd ruilverkavelingsrente moest worden betaald. Hij was dus op de hoogte en hij heeft nagelaten om de koper erop te wijzen. In feite was over ruilverkavelingsrente niets vermeld in de koopakte en evenmin in de akte van levering. De koper was bij het passeren van de akte niet zelf aanwezig. De notaris had hem daarom al vooraf op dit aspect moeten wijzen. Het verweer van de notaris dat hij de koopakte niet had opgesteld en dat dus de informatieplicht niet op hem rustte, baat hem niet. Als passerend notaris is hij verantwoordelijk voor de inhoud van de akte en voor de vervulling van de zorgplicht jegens de partijen. De enkele vermelding in het kadastrale extract, waarvan de koper een kopie had ontvangen, is onvoldoende om de koper, een leek, te laten begrijpen dat

hij een financiële verplichting aangaat. Op het kantoor van de notaris is de klacht van de koper aanvankelijk door de behandelende medewerker afgedaan met de mededeling dat het bedrag van de ruilverkavelingsrente te gering was om daar tijd en aandacht aan te besteden.

Vervolgens heeft de medewerker in een briefje volstaan met te verwijzen naar de makelaar. De kamer acht deze klachtbehandeling onvoldoende en ook daarvoor is de notaris verantwoordelijk.

De klacht is gegrond en leidt tot de maatregel van waarschuwing. Kamer van toezicht te Arnhem, 25 mei 2011, LJN YC0620 (bew. BKJH)

Schade door het niet voortvarend verkopen van de tot de boedel behorende aandelenportefeuille

Uitspraak: *waarschuwing*

Casus

De notaris is door de twee executeurs van de erfstaatster verzocht om haar nalatenschap in behandeling te nemen. Dat gebeurde op 3 januari 2008. De erfstaatster was toen al elf maanden geleden overleden. Er was in de tussentijd wel overleg met de notaris geweest.

De notaris heeft de aangifte voor het successierecht opgesteld en deze op 1 april 2008 ingediend. Hij heeft vervolgens gevraagd of het de bedoeling was dat hij de nalatenschap geheel zou afwikkelen. Een van de executeurs bevestigt dat dat inderdaad van hem werd verwacht.

Op 13 mei 2008 krijgt de notaris een algemene boedelvolmacht van beide executeurs. Op 12 januari 2009 gaat de notaris over tot de verkoop van de hele aandelenportefeuille.

De klagster is één van de executeurs en tevens mede-erfgenaar. Zij dient een klacht in tegen de notaris en tegen de betrokken kandidaat-notaris, omdat de aandelenportefeuille niet tijdig was verkocht. Als gevolg hiervan heeft zij schade geleden.

De notaris stelt hiertegenover dat hij de executeurs al zes weken na het overlijden had gewezen op het risico van waardedaling van de aandelenportefeuille. Om deze te kunnen verkopen, diende

hij eerst van alle erfgenamen te weten of deze al dan niet een deel van de effecten wensten over te nemen. Zolang daarover geen duidelijkheid bestond kon hij, de notaris, niet het tijdstip van verkoop van de portefeuille bepalen.

Overwegingen

De kamer merkt op dat de notaris al vroegtijdig wist dat de nalatenschap een aanzienlijke aandelenportefeuille bevatte. Medio mei 2008 beschikte de notaris over de nodige volmachten waarmee hij tot verkoop kon overgaan. Een notaris die op de hoogte is met een aandelenportefeuille moet vanaf het moment van opdrachtverlening voortvarend te werk gaan. De notaris heeft gelijk waar hij stelt dat eerst alle erfgenamen de gelegenheid moeten hebben om een deel van de effecten te verkrijgen. Maar hij had hen niet zoveel tijd mogen geven. Hoewel de klagster hem al in juni 2008 had verteld dat er van de zijde van broers en zusters geen belangstelling bestond, is de notaris tot december 2008 brieven blijven schrijven. Dat één van de erfgenamen, weliswaar gerechtigd tot de helft van de nalatenschap, zich kennelijk niet uitliet, had voor de notaris geen beletsel mogen vormen om voortvarend te handelen. Door dat niet te doen heeft hij niet voorkomen dat de erfgenamen schade opliepen.

De klacht is gegrond. De kamer constateert dat voor de erfgenamen een groot financieel belang op het spel stond. Anderzijds ziet de kamer verzachtende omstandigheden. Het heeft enige tijd geduurd totdat de omvang van de opdracht aan de notaris vaststond. De beide executeurs hadden zelf ook wel enige actie kunnen ondernemen. Alles in aanmerking nemende legt de kamer zowel aan de notaris als aan de kandidaat-notaris de maatregel van waarschuwing op. Kamer van toezicht te Arnhem, 6 september 2011, LJN YC0663.

Opmerking

Notarissen moeten altijd voortvarend optreden, maar als er een financieel belang op het spel staat, zijn zij in dit opzicht kwetsbaar. (bew. BKJH)

.....
Faciliteren van fraude en benadeling van derden bij een aandelenoverdracht. WWFT-indicatoren: kopers waren niet woonachtig of gevestigd in het werkgebied van de notaris en koper handelde via/voor geschakelde buitenlandse vennootschappen.
.....

Uitspraak: *berisping*
.....

Casus

Besloten vennootschap B en haar enig bestuurder C hebben aandelen in dochtervennootschap A overgedragen aan vennootschap E en privépersoon D. D is woonachtig in Duitsland en vennootschap E is gevestigd op het woonadres van D. E werd vertegenwoordigd door haar enige bestuurder, een Luxemburgse vennootschap. D was enige bestuurder van deze Luxemburgse vennootschap. Direct na de verkoop is een overeenkomst van cessie tot stand gekomen waarbij vennootschap een vordering met een hoogte van ongeveer 75.000 euro verkocht aan de Luxemburgse vennootschap E voor een bedrag van 10.000 euro. E heeft de schuld direct na overname daarvan kwijtgescholden.

Drie maanden na bovengenoemde transacties is vennootschap A failliet verklaard. Op het moment van het faillissement was in de boedel van vennootschap A geen enkel actief meer aanwezig. Dit heeft tot gevolg gehad dat de curator klager heeft ontslagen en voor wat betreft salaris over de opzegtermijn heeft verwezen naar het UWV.

Klager is van mening dat de notaris geen medewerking had mogen verlenen aan bovenstaande transacties. Er was naar de mening van klager bij de cessie sprake van overduidelijke benadeling van derden. Bovendien kende de aandelenoverdracht een aanzienlijk aantal kenmerken die worden genoemd als indicatoren zoals vermeld op de lijst bij de handleiding voor de toepassing van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. De notaris heeft desondanks – ten onrechte – geen nader onderzoek verricht en evenmin melding gemaakt aan derden van deze transactie. Klager wijst er hierbij op dat de Luxemburgse vennootschap E rond de tijd van de bewuste transactie bestuurder was van bijna dertig vennootschappen.

In juni 2010 was dit aantal gegroeid tot ruim vijftig. Een groot aantal van de door E overgenomen vennootschappen is gefailleerd. De notaris heeft bij een groot aantal van de overnames opgetreden als passerend notaris.

De voorzitter van de kamer van toezicht heeft in eerste instantie de klacht afgewezen als kennelijk niet ontvankelijk, aangezien niet gebleken was dat klager kon worden aangemerkt als belanghebbende. Klager heeft hiervan tijdig verzet ingesteld, welk verzet gegrond is verklaard, gevolgd door inhoudelijke behandeling van de klacht.

Overwegingen

De kamer is van oordeel dat de transactie inderdaad veel kenmerken vertoonde die genoemd worden als kenmerken op de lijst met indicatoren. In dit licht bezien had de notaris nader onderzoek moeten verrichten naar de aandelenoverdracht tussen A en E. Uit de akte blijkt immers dat kopers niet woonachtig waren of gevestigd waren in het werkgebied van de notaris. Bovendien handelde koper via/voor geschakelde buitenlandse vennootschappen. De notaris had onderzoek moeten verrichten om te achterhalen of voor de in de indicatoren omschreven omstandigheden, legitieme redenen bestonden. Indien dit niet het geval was diende de notaris op grond van artikel 21 lid 2 van de Wna zijn diensten te weigeren. Het zonder extra inspanningen, ondanks de genoemde indicatoren, passeren van de akte is naar het oordeel van de kamer klachtwaardig.

Wat betreft de overeenkomst van cessie blijkt dat deze is opgesteld op dezelfde dag als de akte van aandelenoverdracht. De betrokken partijen zijn dezelfde. Bovendien is de akte gesteld op notarieel zegelpapier met een lettertype, opmaak en comparitie die grotendeels gelijk zijn aan die in de door de notaris gepasseerde akte. Op grond van die onweersproken omstandigheden kan worden vastgesteld dat voldoende is onderbouwd dat de notaris betrokken was bij de totstandkoming van de overeenkomst van cessie en de daarop volgende kwijtschelding van de schuld.

De kamer acht hiermee bewezen dat de notaris niet zonder meer zijn medewerking aan deze overeenkomst

had mogen geven, nu zeer aannemelijk was dat deze een benadeling van derden inhield.

Kamer van Toezicht Arnhem 9 juni 2011, nr 07.831/2010/976, LJN YC 0630.

Opmerking

Op basis van deze uitspraak volgt dat de notaris voldoende tijd dient te nemen op het moment dat hem gevraagd wordt om zijn diensten te verlenen in het kader van een aandelenoverdracht. Onderzoek naar de achtergrond van cliënten is immers noodzakelijk. Daarbij moet uiteraard gelet worden op de in deze uitspraak genoemde indicatoren dat kopers niet woonachtig of gevestigd waren in het werkgebied van de notaris en dat koper via/voor geschakelde buitenlandse vennootschappen handelde, maar ook andere indicatoren. Zo zou bijvoorbeeld ook een zeer lage prijs (bijvoorbeeld 1 euro) voor een aandelenpakket kunnen wijzen op mogelijk fraude/benadeling van derden. Dit geldt ook in het geval dat cliënten zeer grote haast hebben bij een transactie, een strafrechtelijk verleden van één van de partijen, enzovoorts. Ook als het een vaste cliënt van het kantoor betreft dan moet de notaris bij elke transactie onderzoeken of er mogelijk een aanleiding bestaat om opheldering te vragen of zijn diensten te weigeren. De KNB verwijst in dit kader onder andere naar de volgende documenten op NotarisNet:

- Bevindingen van de peer reviews: aandacht voor de WWFT-aspecten bij aandelenoverdrachten en oprichtingen blijft onverminderd noodzakelijk.
- www.fec-partners.nl: red flags misbruik vastgoed actualisering 2010.
- Extra aandacht nodig voor aandelenoverdrachten, *Notariaat Magazine* 12, 2011, p. 33. (bew. WG)

.....
Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)
.....

Recent benoemd tot notaris

Amsterdam (protocol mr. R.D. Bos) m.i.v. 1 januari 2012 mevrouw **mr. F. Stroucken**, kandidaat-notaris (2002); **Dordrecht** (protocol mr. B.H.J.M. van der Meer) m.i.v. 1 januari 2012 **mr. C.L. Papaïoannou**, kandidaat-notaris (1997); **Doetinchem** (protocol mr. H.J. van Weeghel) m.i.v. 1 januari 2012 **mr. J.F.M. Schoot**, kandidaat-notaris (2002); **Groningen** (protocol mr. H. Brouwer) m.i.v. 1 januari 2012 **mr. A.W. Bijlsma**, kandidaat-notaris (2002); **Boxtel** (protocol mr. J.K.A.M. Wösten) m.i.v. 1 januari 2012 **mr. E.C. van Luijn**, kandidaat-notaris (2001); **Weesp** (protocol mr. A.L. van Elten) m.i.v. 15 januari 2012 mevrouw **mr. M.A. Boersen**, kandidaat-notaris (2001).

Eervol ontslagen op verzoek

mr. W.J. Barendse, notaris te **Dordrecht**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. R.D. Bos, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. F.T. Brouwer, notaris te **Duiven**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. F.H. van Donselaar, notaris te **Bodegraven**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. D.A.J.M. Gerretsen, notaris te **Hoorn**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. B.H.J.M. van der Meer, notaris te **Dordrecht**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. H.J. van Weeghel, notaris te **Doetinchem**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. H. Brouwer, notaris te **Groningen**, m.i.v. 1 januari 2012;
mevrouw **mr. N.A.C.M. van Duin**, notaris te **Hoorn**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. O.G. Meijer, notaris te **Menterwolde**, m.i.v. 1 januari 2012;
mr. A.C. de Vries, notaris te **Zwarte-waterland**, m.i.v. 8 januari 2012;
mr. A.L. van Elten, notaris te **Weesp**, m.i.v. 15 januari 2012;
mevrouw **mr. S.C. Thomas**, notaris te **'s-Gravenhage**, m.i.v. 1 januari 2012.

Ad Bijlsma

Femke Stroucken

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie is de notariële plaats van vestiging van:
- **mr. J.F. Verlinden**, thans notaris in de gemeente Eindhoven, m.i.v. 15 december 2011 gewijzigd in de gemeente **Waalre** met behoud van zijn huidige protocol;
- **mr. D.W.H. ter Braak**, thans notaris in de gemeente Almelo, m.i.v. 1 april 2012 gewijzigd in de gemeente **Hellendoorn** met behoud van zijn huidige protocol.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft op grond van artikel 15 van de Wet op het notarisambt besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:
- mr. R.J. Muijsson, tot 1 mei 2011 notaris te Bergeijk, m.i.v. 1 januari 2012 toe te wijzen aan **mr. R.J. Muijsson**, notaris te **Eersel**;
- mr. F.P. Bentum, tot 1 juli 2011 notaris te Amstelveen, m.i.v. 1 januari 2012 toe te wijzen aan **mr. M.E. Amson**, notaris te **Amstelveen**;
- mevrouw mr. Y.W.F.A. Simonis, tot 1 juli 2011 notaris te Nijmegen, m.i.v. 15 januari 2012 toe te wijzen aan **mr. R.A. Stoker**, notaris te **Nijmegen**;
- mevrouw mr. E.A.E. Gombert-den Boer, tot 15 juli 2011 notaris te Beverwijk, m.i.v. 15 januari 2012 toe te wijzen aan mevrouw **mr. L.G.M. Roos**, notaris te **Beverwijk**.

Overleden

Op negenenzeventigjarige leeftijd op 3 december 2012 de heer **mr. H. Schoenmaker**, oud-notaris te **Abcoude**.
Op achtentachtigjarige leeftijd op 15 december 2011 de heer **H. Broekman**, oud-notaris te **Hilversum**.
Op tweeëntachtigjarige leeftijd op 21 december 2011 de heer **F.W.R. Kronenberg**, oud-notaris te **'s-Gravenhage**.

Sokken

Het is op een donderdagmorgen in december als mevrouw Zwart mij belt. Ze is van streek omdat ze die nacht over haar boosaardige dochter heeft gedroomd. En tot overmaat van ramp heeft ze ook nog buitengewoon koude voeten gehad. Ze vroeg me of ik misschien een paar geitenwollen sokken voor haar zou kunnen aanschaffen. Niet al te duur, maar wel van goede kwaliteit.

Mevrouw Zwart staat er alleen voor. Ze is weduwe en heeft geen contact meer met haar enige dochter. Vorig jaar heb ik een testament voor haar gemaakt. Aan het einde van ons gesprek nodigde ik haar uit om mij maar te bellen als ik weer eens iets voor haar zou kunnen betekenen. Dat aanbod heeft ze bepaald niet in de wind geslagen...

Met enige regelmaat belt mevrouw Zwart mij voor allerhande zakelijke akkefietjes. Rekening houdend met haar versleten knieën en haar schamel weduwepensioen, handel ik die bij haar thuis, tegen een gematigd tarief voor haar af. Als dank krijg ik na afloop dan een banaan voor onderweg of een zelf geregen koord van roze zeepjes die je kunt gebruiken als geurvreter op het toilet.

Ik realiseer mij dat ik me geen arsenaal van klanten als mevrouw Zwart kan veroorloven. Ons kantoor is onder druk van crisis en concurrentie in de overlevingsstand gesprongen. De ene kant is ontaard in een soort aktenfabriek en de andere kant werkt op basis van uurtjefactuur. Aan die strategie heb ik mijn baan te danken; dat realiseer ik mij heel goed. Toch is het juist mevrouw Zwart die mij een rijk gevoel geeft; zij tovert een glimlach op mijn gezicht.

Nog diezelfde donderdag heb ik – na werktijd – geitenwollen sokken voor mevrouw Zwart gekocht en langs gebracht. De volgende dag belde ze verheugd naar kantoor, om te zeggen dat ze zo heerlijk geslapen had.

Kano

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Een greep uit de onderwerpen:

- ✓ Wat krijgen de kinderen?
- ✓ Vader heeft nóg een erfgenaam
- ✓ Beroemd en begraven
- ✓ Een executeur aanwijzen
- ✓ Denk na, nu het nog kan

VOOR NU EN LATER 2012

Publieksuitgave rondom erven, schenken en nalaten

Na het succes van de afgelopen jaren heeft Sdu Uitgevers met medewerking van de KNB opnieuw een speciale publieksuitgave gemaakt over erven, schenken en nalaten.

Het blad is erop gericht de consument te informeren over wat er allemaal komt kijken bij een goede afwikkeling van de eigen nalatenschap. Alle artikelen zijn voorzien van tips voor de consument, zodat de artikelen direct kunnen worden omgezet in concrete acties. Het blad staat vol interviews, tips, informatie en achtergronden.

Hoe kunt u Voor Nu en Later gebruiken?

- Opsturen naar een geselecteerde groep cliënten
- Als leestafel-exemplaar in de wachtruimte
- Meegeven aan cliënten die uw kantoor bezoeken

ISBN: 978 90 12 38752 1
Prijs: € 7,95 incl. btw

Bestel via www.sdu.nl of bel (070) 378 98 80.

Leergang Executele

Op 30 maart, 13 en 20 april 2012 vindt onder verantwoordelijkheid van NOVEX de 'Leergang Executele' plaats. U wordt van harte uitgenodigd om aan deze leergang deel te nemen.

NOVEX stelt zich onder andere ten doel de vakbekwaamheid van executeurs en een professionele taakuitoefening door executeurs te bevorderen. Voor informatie over NOVEX zie www.novex-executeur.nl.

De 'Leergang Executele' is bestemd voor diegenen die professioneel als executeur werkzaam zijn en die hun kennis en kunde verder willen ontwikkelen.

Op de leergang worden theoretische en praktische aspecten van executele behandeld. Tevens wordt er een workshop levenstestament gegeven.

De groep bestaat maximaal uit 35 deelnemers om de interactie te bevorderen. Nadat de deelnemer deze leergang heeft afgerond, staat het lidmaatschap van NOVEX open.

Voor de certificering door de Stichting Certificering Executeurs (SCE) geldt een aanvullend traject. (www.sce-executeurs.nl)

Aanmelding

U kunt zich aanmelden via de website van NOVEX: www.novex-executeur.nl

Informatie

Voor vragen of informatie over de mogelijkheid om aan de leergang deel te nemen:

Mevrouw mr. A. Rookmaker, 020-3882928

Voor informatie of aanmelden:

info@novex-executeur.nl

Kosten voor de leergang: € 2.100,-

(excl. btw, inclusief lunch, borrel en studiemateriaal).

In het kader van de permanente educatie zijn punten toegekend door KNB, EPN en FB

De leergang vindt plaats op:

vrijdag 30 maart, vrijdag 13 april te Utrecht & vrijdag 20 april te Breukelen van 9.30 tot 17.00 uur

Docenten

De heer O.A. Balkenende
Directeur Obelisk Boedelbeheer.

De heer mr. H.J.M. Bukkems
Estate planner bij Rechtspraktijk Henk Bukkems/Bukkems Estate Planning te Asten. SCE-gecertificeerd executeur

De heer mr. J.D.H. van Ewijk
Estate planner bij Van Ewijk Estate Planning te Bussum. SCE-gecertificeerd executeur.

Mevrouw prof. mr. T.J. Mellema-Kranenburg
Notaris bij Van Heeswijk Notarissen te Rotterdam, hoogleraar familievermogensrecht aan de Universiteit van Leiden, raadsheer-plaatsvervanger hof Den Bosch. SCE-gecertificeerd executeur.

Mevrouw mr. J. Nijenhuis-Wildervanck
Nijenhuis Nalatenschaps Planning en Adviezen.

Mevrouw mr. A.C. Noort
Hoofd van de afdeling bewindvoering & Executele van ABN AMRO MeesPierson te Amsterdam. SCE-gecertificeerd executeur.

De heer prof. dr. B.M.E.M. Schols
Hoogleraar Successierecht en Belastingen van rechtsverkeer aan de Radboud Universiteit Nijmegen, tevens vennoot bij ScholsBurgerhartSchols estate planning.

De heer prof. dr. J.P.M. Stubbé
Vennoot bij FBN juristen en hoogleraar notariële belastingen aan de Universiteit van Amsterdam, tevens voorzitter van NOVEX.